

ЗВІТ

Про результати акредитаційної експертизи освітньої програми

Заклад вищої освіти	Херсонський державний університет
Освітня програма	24225 Філологія (романські мови та літератури (переклад включно)), перша - іспанська
Рівень вищої освіти	Магістр
Спеціальність	035 Філологія

Цей звіт складений за наслідками акредитаційної експертизи згаданої вище освітньої програми, що проводилася Національним агентством із забезпечення якості вищої освіти.

Звіт є результатом роботи експертної групи. Його основним призначенням є систематизація отриманої інформації, її аналіз та безпосереднє оцінювання якості освітньої програми. Звіт призначений як безпосередньо для закладу вищої освіти, так і для широкої громадськості. Він є публічним документом та буде оприлюднений на сайтах Національного агентства і закладу вищої освіти. Він також є підставою для прийняття подальших рішень галузевою експертною радою та Національним агентством.

Детальніше про мету і порядок проведення акредитації можна дізнатися на вебсайті Національного агентства – <https://naqa.gov.ua/>

Використані скорочення:

ID - ідентифікатор

ВСП - відокремлений структурний підрозділ

ЄДЕБО - Єдина державна електронна база з питань освіти

ЄКТС - Європейська кредитна трансферно-накопичувальна система

ЗВО - заклад вищої освіти

ОП - освітня програма

Загальні відомості

1. Інформація про освітню програму

Назва ЗВО	Херсонський державний університет
Назва ВСП ЗВО	не застосовується
ID освітньої програми в ЄДЕБО	24225
Назва ОП	Філологія (романські мови та літератури (переклад включно)), перша - іспанська
Галузь знань	03 Гуманітарні науки
Спеціальність	035 Філологія
Спеціалізація (за наявності)	035.051 романські мови та літератури (переклад включно), перша - іспанська
Рівень вищої освіти	Магістр
Вид освітньої програми	Освітньо-професійна

2. Відомості про склад експертної групи та акредитаційну експертизу

Склад експертної групи	Плетенецька Юлія Миколаївна, Ненько Юлія Петрівна, Варунця Анна Вадимівна, Чик Денис Чабович (керівник)
Залучений представник роботодавців	не застосовується
Дати візиту до ЗВО	04.11.2020 р. – 06.11.2020 р.

3. Посилання на документи, які підлягають оприлюдненню закладом вищої освіти на своєму вебсайті

Відомості про самооцінювання ОП [http://www.kspu.edu/FileDownload.ashx/%D0%A1%D0%B0%D0%BC%D0%BE%D0%BE%D1%86%D1%96%D0%BD%D1%8E%D0%B2%D0%B0%D0%BD%D0%BD%D1%8F%20%D0%A4%D1%96%D0%BB%D0%BE%D0%BB%D0%BE%D0%B3%D1%96%D1%8F%20\(%D1%80%D0%BE%D0%BC%D0%B0%D0%BD%D1%81%D1%8C%D0%BA%D1%96%20%D0%BC%D0%BE%D0%B2%D0%B8%20%D1%82%D0%B0%20%D0%BB%D1%96%D1%82%D0%B5%D1%80%D0%B0%D1%82%D1%83%D1%80%D0%B8%20\(%D0%BF%D0%B5%D1%80%D0%B5%D0%BA%D0%BB%D0%B0%D0%B4%20%D0%B2%D0%BA%D0%BB%D1%8E%D1%87%D0%BD%D0%BE\)%20%D0%BF%D0%B5%D1%80%D1%88%D0%B0-%20%D1%96%D1%81%D0%BF%D0%B0%D0%BD%D1%81%D1%8C%D0%BA%D0%B0\).pdf?id=706d9f99-cf00-4f32-8367-7818f9acdbfo](http://www.kspu.edu/FileDownload.ashx/%D0%A1%D0%B0%D0%BC%D0%BE%D0%BE%D1%86%D1%96%D0%BD%D1%8E%D0%B2%D0%B0%D0%BD%D0%BD%D1%8F%20%D0%A4%D1%96%D0%BB%D0%BE%D0%BB%D0%BE%D0%B3%D1%96%D1%8F%20(%D1%80%D0%BE%D0%BC%D0%B0%D0%BD%D1%81%D1%8C%D0%BA%D1%96%20%D0%BC%D0%BE%D0%B2%D0%B8%20%D1%82%D0%B0%20%D0%BB%D1%96%D1%82%D0%B5%D1%80%D0%B0%D1%82%D1%83%D1%80%D0%B8%20(%D0%BF%D0%B5%D1%80%D0%B5%D0%BA%D0%BB%D0%B0%D0%B4%20%D0%B2%D0%BA%D0%BB%D1%8E%D1%87%D0%BD%D0%BE)%20%D0%BF%D0%B5%D1%80%D1%88%D0%B0-%20%D1%96%D1%81%D0%BF%D0%B0%D0%BD%D1%81%D1%8C%D0%BA%D0%B0).pdf?id=706d9f99-cf00-4f32-8367-7818f9acdbfo)

Програма візиту експертної групи [http://www.kspu.edu/FileDownload.ashx/%D0%9F%D1%80%D0%BE%D0%B3%D1%80%D0%B0%D0%BC%D0%B0%20%D0%B2%D1%96%D0%B7%D0%B8%D1%82%D1%83%20035%20%D0%A4%D1%96%D0%BB%D0%BE%D0%BB%D0%BE%D0%B3%D1%96%D1%8F%20\(%D0%93%D0%B5%D1%80%D0%BC%D0%B0%D0%BD%D1%81%D1%8C%D0%BA%D1%96%20%D0%BC%D0%BE%D0%B2%D0%B8\)%20.pdf?id=222df068-6d8e-4743-bae4-3f4ea6b631ee](http://www.kspu.edu/FileDownload.ashx/%D0%9F%D1%80%D0%BE%D0%B3%D1%80%D0%B0%D0%BC%D0%B0%20%D0%B2%D1%96%D0%B7%D0%B8%D1%82%D1%83%20035%20%D0%A4%D1%96%D0%BB%D0%BE%D0%BB%D0%BE%D0%B3%D1%96%D1%8F%20(%D0%93%D0%B5%D1%80%D0%BC%D0%B0%D0%BD%D1%81%D1%8C%D0%BA%D1%96%20%D0%BC%D0%BE%D0%B2%D0%B8)%20.pdf?id=222df068-6d8e-4743-bae4-3f4ea6b631ee)

4. Інформація про наявність у звіті інформації з обмеженим доступом

Звіт не містить інформацію з обмеженим доступом

I. Наявність або відсутність підстав для відмови в акредитації, не пов'язаних із відповідністю Критеріям оцінювання якості освітньої програми

На думку експертної групи, підстави для прийняття рішення про відмову в акредитації з підстав, не пов'язаних із відповідністю критеріям оцінювання якості освітньої програми:

відсутні

II. Резюме

Загальні враження про ОП, найголовніші висновки щодо відповідності Критеріям

Освітня програма та процес її реалізації у ЗВО загалом справляє позитивне враження. При цьому інформація, подана в звіті про СО, була підтверджена додатковими доказами, наданими експертам, і учасниками освітнього процесу під час зустрічей із фокус-групами. Гарант ОП та керівництво ЗВО відкриті до рекомендацій і зауважень і під час онлайн зустрічей продемонстрували готовність до покращення якості освіти. Дистанційний візит переконав експертну групу в тому, що організація навчального процесу за ОП здійснюється з дотриманням основних нормативних вимог, має свої сильні сторони, але аналітична робота із застосуванням критеріїв оцінювання якості ОП виявила певні недоліки, які можна швидко усунути впродовж нетривалого періоду. Незважаючи на те, що експертиза відбувалася в дистанційному режимі, експертна група змогла відчутно якості освіти на даній ОП, бажання академічної спільноти постійно вдосконалювати власну діяльність на різних рівнях, побачила наміри адміністрації ЗВО та групи забезпечення запроваджувати не лише інноваційні рішення, але і дотримуватися сучасних стандартів європейської освіти. Здобувачі вищої освіти вмотивовані, включені в освітній процес, випускники задоволені рівнем отриманих знань і компетентностей. Помітною є консолідованість та активність роботодавців як заінтересованих сторін.

Підсумок сильних сторін програми та позитивних практик

До сильних сторін і позитивних практик ЕГ відносить: 1) відповідність цілей ОП та програмних результатів навчання місії та стратегії ЗВО; врахування досвіду окремих вітчизняних і зарубіжних ОП; 2) відповідність обсягу ОП чинним вимогам законодавства, структурований, логічний зміст програми, що дозволяє досягти поставлених цілей та програмних результатів навчання та формувати соціальні навички (soft skills). Поєднання філологічних та педагогічних аспектів підготовки фахівця, що відбито у змісті відповідних ОК; 3) наявність публічного доступу до документів ХДУ, що регулюють доступ до освітньої програми та процедури визнання результатів навчання, отриманих в інших закладах освіти, зокрема під час академічної мобільності; 4) високий науковий та методичний рівень навчання та викладання на ОП, що забезпечує формування системи передбачених програмою компетентностей. Дотримання студентоцентрованого підходу та принципу академічної свободи під час реалізації ОП. Періодичний перегляд та оновлення змістового наповнення ОК на основі наукових досягнень і сучасних практик; 5) чіткість та зрозумілість контрольних заходів, правил їхнього проведення та критеріїв оцінювання здобувачів вищої освіти. Поінформованість здобувачів щодо матеріалів з ОП на сайті ЗВО. Поінформованість здобувачів та викладачів щодо правил академічної доброчесності. Наявність нормативного (Положення про академічну доброчесність, Кодекс академічної доброчесності) та технологічного інструментів протидії порушенням академічної доброчесності (програма Unichack); 6) наявність широкого кола постійних і потенційних роботодавців із різних сфер ринку праці. Наявність нормативно-правової бази та системи заходів, які регламентують стимулювання і розвиток професійних компетентностей викладачів, а також їх матеріально заохочують; 7) розвинута інфраструктура ЗВО, функціонування соціально-психологічної служби університету та Юридичної клініки. Університетські системи KSU online та інші електронні платформи для дистанційного навчання, система KSU Feedback для анонімних опитувань. Пристосування навчального корпусу для здобувачів з особливими освітніми потребами. Наявність "Антикорупційної програми ХДУ". Достатнє забезпечення бібліотечними фондами та інформаційними ресурсами відкритого доступу наукової бібліотеки університету; 8) фактичне залучення до розробки і моніторингу ОП здобувачів, представників студентського самоврядування і роботодавців через засідання кафедри, внесення необхідних змін в ОП, про що свідчать їхні відгуки під час візиту ЕГ та протоколи засідань кафедри. Дієва внутрішня система забезпечення якості ЗВО, яка реагує на недоліки, які виявлялися в ОП під час здійснення процедур внутрішнього забезпечення якості та яка прагне їх усунути; 9) зрозумілість і чіткість правил і процедур, що регулюють освітній процес за даною ОП; запровадження силабусів на інституційному рівні.

Підсумок слабких сторін програми та рекомендації з її удосконалення

Рекомендовано конкретизувати унікальність освітньої програми з огляду на регіональну специфіку місії ЗВО. ЕГ рекомендує формалізувати обговорення ОП із стейкхолдерами та належним чином документалізувати факти врахування їхніх рекомендацій щодо вдосконалення ОП. ЕГ рекомендує активніше залучати учасників освітнього процесу до висловлення пропозицій щодо ОП через форми зворотного зв'язку. ЕГ рекомендує проводити розширені опитування здобувачів ОП, які включали б питання щодо якості освіти на ОП та освітнього середовища, задоволеності організаційною, інформаційною, консультативною та соціальною підтримкою, з питань врегулювання конфлікту інтересів тощо. ЕГ рекомендує розширити наявний каталог вибіркових дисциплін циклу професійної підготовки. Слід розглянути можливість до систематичного залучення до викладання вибіркових курсів представників академічної спільноти інших ЗВО-партнерів і роботодавців. Для вдосконалення структури практичної підготовки варто виокремити перекладацьку практику як окремий нормативний ОК. ЕГ рекомендує заохочувати студентів до набуття знань у неформальній і інформальній освіті та послідовно реалізовувати практики визнання відповідних результатів навчання. Варто уніфікувати та структурувати спосіб розміщення робочих програм і силабусів нормативних і вибіркових ОК. Слід своєчасно та в повному обсязі оновлювати інформацію щодо цілей, змісту та програмних результатів навчання, порядку та критеріїв оцінювання на офіційному веб-сайті ЗВО, його віртуальних освітніх платформах, сторінках факультету української й іноземної філології та журналістики та відповідної кафедри. У ЗВО слід вдосконалити систему сприяння стажуванню, що дозволить постійно підвищувати як професійну, так і академічну кваліфікацію викладачів ОП. ЕГ рекомендує ЗВО звернути увагу на необхідність заохочення окремих науково-педагогічних працівників до публікацій у провідних закордонних та українських фахових виданнях, безпосередньо пов'язаних зі специфікою та змістовим наповненням нормативних ОК, викладання яких вони забезпечують. ЕГ пропонує під час конкурсного добору враховувати відповідність поданих документів претендентами про результати наукової та професійної активності до вимог, встановлених до науково-педагогічних працівників чинними Ліцензійними умовами провадження освітньої діяльності. ЕГ рекомендує підвищити рівень інтернаціоналізації ОП. Слід заохочувати здобувачів за ОП до участі в академічних програмах мобільності. ЕГ пропонує активніше залучати здобувачів до університетських заходів із пропагування академічної доброчесності. Варто створити "Асоціацію випускників" із метою відстеження кар'єрного шляху усіх випускників.

III. Аналіз

У цьому розділі експертна група описує встановлені під час акредитаційної експертизи фактичні обставини, аналізує та оцінює їх, а також надає свої рекомендації щодо удосконалення ОП та діяльності за нею за окремими критеріями.

Критерій 1. Проектування та цілі освітньої програми:

1. Освітня програма має чітко сформульовані цілі, які відповідають місії та стратегії закладу вищої освіти.

ОП «Філологія (романські мови та літератури (переклад включно)), перша – іспанська» має чітко сформульовані цілі, які полягають у підготовці фахівців, здатних проводити дослідження у галузі іспанської філології, здійснювати інновації у викладацькій діяльності, що характеризується багатогранністю умов і вимог, пов'язаних із аналізом, творенням (зокрема перекладом) та оцінюванням текстів різних жанрів та стилів, організацією успішної комунікації різними мовами. Як підтверджує аналіз ОП, отримані під час експертизи додаткові докази, результати онлайн зустрічей, цілі ОП суголосні "Стратегічному плану розвитку ХДУ на 2018-2023 рр." (<https://cutt.ly/PgCCLlJ>). Проведені онлайн зустрічі ЕГ із гарантом ОП, викладачами та адміністрацією ЗВО підтвердили, що фокус уваги ОП спрямований на формування у здобувачів усіх компетентностей, комплексу знань та умінь для застосування у професійній діяльності в галузі лінгвістики, літературознавства, методики викладання іноземної мови, перекладознавства, та умінь самонавчатися. ЕГ звертає увагу, що у відомостях СО зазначено, що унікальність ОП полягає у "забезпеченні пропорційності у викладанні дисциплін загальної, професійної та практичної підготовки філолога-перекладача; наявності вибіркових ОК, зокрема дисциплін вільного вибору за каталогом ХДУ; викладанні трьома мовами (українською, іспанською, англійською); можливості працювати в науковій, літературно-видавничій, освітній галузях; на викладацьких, науково-дослідних та адміністративних посадах у ЗВО; друкованих та електронних ЗМІ, PR-технологіях тощо". З огляду на аналіз ОП, відомостей СО, результати зустрічей з адміністрацією ЗВО та гарантом ОП, ЕГ зауважує, що особливості ОП мали б відображати також певні пріоритети ХДУ, зокрема з урахуванням специфіки південного регіону України, та які зазначені у "Стратегічному плану розвитку ХДУ на 2018-2023 рр." як такі, що "забезпечують загальний внесок університету в розвиток Херсонського регіону й суспільства в цілому" (с. 6) (<https://cutt.ly/PgCCLlJ>).

2. Цілі освітньої програми та програмні результати навчання визначаються з урахуванням позицій та потреб заінтересованих сторін.

Відповідно до доказів, наданих гарантом ОП, обговорення цілей та програмних результатів навчання в межах ОП із залученням здобувачів освіти та фахівців (науково-педагогічних працівників споріднених ЗВО, вчителів шкіл, начальника центру міжнародного співробітництва Херсонської торгово-промислової палати, приватних підприємців тощо) відбувалось двічі. Проведення таких зустрічей, а також пропозиції надані під час них, підтверджуються протоколами засідань кафедри (№2 від 07.10.2019 р. та №10а від 22.06.2020 р.). Здобувачі вищої освіти та представники студентського самоврядування входять до складу та вченої ради факультету української й іноземної філології та журналістики, де мають можливість висловити свої міркування щодо ОП. Під час зустрічі ЕГ з НПП констатовано, що обговорення ОП відбувається під час спільних наукових заходів, неформальних зустрічей та контактів у соціальних мережах. Окрім того, стейкхолдери можуть висловити свої побажання та зауваження шляхом анонімного анкетування (<https://cutt.ly/cgBinnt>) або надсилати свої міркування безпосередньо на електронну скриньку кафедри. Попри вказане, залучення стейкхолдерів (зокрема, роботодавців) до планування ОП не набуло системності й переважно є неформалізованим. Онлайн зустріч ЕГ з фокус-групою випускників також засвідчила, що чітких механізмів залучення даної групи стейкхолдерів у ЗВО також не зафіксовано. ЗВО систематично проводить опитування здобувачів відповідно до Порядку опитування здобувачів щодо якості освіти та освітнього процесу у ХДУ (Наказ від 27.12.2019 р. № 1129-Д) (<https://cutt.ly/fgBiEaP>). Водночас, запитання анкети стосуються радше якості проведення занять та не передбачають вдосконалення ОП загалом. ЕГ рекомендує розширити перелік питань анкети та врахувати побажання здобувачів в контексті наповнення ОП.

3. Цілі освітньої програми та програмні результати навчання визначаються з урахуванням тенденцій розвитку спеціальності, ринку праці, галузевого та регіонального контексту, а також досвіду аналогічних вітчизняних та іноземних освітніх програм.

Опитування фокус-груп здобувачів, викладачів, випускників та роботодавців підтверджують, що цілі ОП та програмні результати навчання враховують тенденції розвитку спеціальності та ринку праці. За цією ОП ведеться підготовка магістрів для широкого працевлаштування у регіоні. На онлайн зустрічі ЕГ із викладачами доцент кафедри німецької та романської філології Гончаренко О.М. зазначила, що викладачами постійно вивчається досвід викладання на аналогічних ОП як українських ЗВО (Київський національний університет імені Тараса Шевченка, Київський національний лінгвістичний університет), так і іспанських і аргентинських університетів (Гранадський університет, Національний університет Кордови) та ін. (зокрема і внаслідок міжнародного стажування). Завідувач кафедри німецької та романської філології Солдатов С.М. (викладач ВК “Методологія та організація лінгвістичних досліджень”) розповіла про запозичення досвіду викладання та структурування відповідного ОК із Запорізького національного університету, а також врахування досвіду, набутого іншими викладачами кафедри за підсумками стажування в німецьких університетах, у підходах до оновлення ОК, укладання силабусів і критеріїв оцінювання (відповідний досвід викладання через стажування в університеті Авгсбурга (ФРН) було враховано групою забезпечення при внесенні змін в ОК 2 “Новітні досягнення з фахових дисциплін”, при розробці ВК 5 “Теоретико-методичні засади роботи з науковим текстом” та ВК 6 “Теорія міжкультурної комунікації”). Оскільки південний регіон України має розвинуту туристичну, сільськогосподарську та портову діяльність й широкі міжнародні контакти, як підтверджено відповідними онлайн зустрічами з викладачами, роботодавцями і випускниками, існує постійна потреба у філологах (перекладачах) для роботи у ЗВО, школах, бюро перекладів, в центрі міжнародного співробітництва Херсонської торгово-промислової палати, на підприємствах, у державних і приватних компаніях тощо. ПРН ОП забезпечують можливість подальшого працевлаштування випускників-філологів в науковій, літературно-видавничій, освітній галузях; на викладацьких, науково-дослідних та адміністративних посадах у ЗВО, у мовних агенціях, міжнародних фірмах і компаніях, друкованих та електронних ЗМІ, PR-агенціях, тощо (про дієвість сформованих компетентностей і реальну конкурентноспроможність випускників на сучасному ринку праці йшлося на відповідній зустрічі з випускниками ОП).

4. Освітня програма дозволяє досягти результатів навчання, визначених стандартом вищої освіти за відповідною спеціальністю та рівнем вищої освіти (за наявності). За відсутності затвердженого стандарту вищої освіти за відповідною спеціальністю та рівнем вищої освіти, програмні результати навчання повинні відповідати вимогам Національної рамки кваліфікацій для відповідного кваліфікаційного рівня.

Аналіз звіту про СО, чинної ОП та ОП 2019 р., загальних та фахових компетентностей освітньої програми, програмних результатів навчання, компонентів ОП, структурно-логічної схеми, матриць відповідності програмних компетентностей компонентам освітньої програми, силабусів і робочих програм ОК, онлайн інтерв'ювання студентів, випускників та інших стейкхолдерів засвідчує відповідність ОП вимогам Стандарту вищої освіти України зі спеціальності 035 Філологія для другого (магістерського) рівня вищої освіти (наказ Міністерства освіти і науки України № 871 від 20.06.2019 р.). ОП дозволяє досягти результатів навчання, визначених чинним Стандартом. Незначним недоліком ОП є часткова забезпеченість ЗК 8, наявної в зазначеному Стандарті («Навички використання інформаційних і комунікаційних технологій»), нормативним ОК 4 “Методика викладання фахових дисциплін у закладі вищої освіти” (ОП 2019 і 2020 р.).

Загальний аналіз щодо Критерію 1:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 1.

Цілі ОП та програмні результати навчання загалом відповідають місії та стратегії університету, відображають сучасні тенденції в галузі, спеціальності та на ринку праці. Позитивною практикою є врахування досвіду окремих українських і зарубіжних ОП.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 1.

ЕГ рекомендує конкретизувати унікальність освітньої програми з огляду на визначену регіональну специфіку місії ЗВО. Незначним недоліком ОП є часткова забезпеченість ЗК 8 («Навички використання інформаційних і комунікаційних технологій») і тому ЕГ рекомендує ввести відповідну нормативну ОК. ЕГ рекомендує зробити системним обговорення ОП і належним чином документалізувати факти врахування рекомендацій усіх фокус-груп зовнішніх стейкхолдерів щодо вдосконалення ОП. Потребує змістового вдосконалення наявна анкета для здобувачів для покращення якості моніторингу ОП.

Рівень відповідності Критерію 1.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 1.

ОП загалом відповідає визначеному критерію, а вищезазначені недоліки не є суттєвими і не перешкоджають досягненню заявлених цілей та програмних результатів навчання.

Критерій 2. Структура та зміст освітньої програми:

1. Обсяг освітньої програми та окремих освітніх компонентів (у кредитах Європейської кредитної трансферно-накопичувальної системи) відповідає вимогам законодавства щодо навчального навантаження для відповідного рівня вищої освіти та відповідного стандарту вищої освіти (за наявності).

Загальний обсяг освітньої програми становить 90 кредитів ЄКТС та корелює із обсягом кредитів, зазначеним у Стандарті вищої освіти за спеціальністю 035 Філологія для другого (магістерського) рівня вищої освіти. Обсяг освітніх компонентів, спрямованих на формування компетентностей, визначених стандартом вищої освіти за відповідною спеціальністю та рівнем вищої освіти складає 67,5 кредитів ЄКТС (75% від загального обсягу ОП). Обсяг вибіркового компонента ОП складає відповідно 22,5 кредити ЄКТС (25% від загального обсягу ОП). На офіційній веб-сторінці ЗВО оприлюднено ОП (<https://cutt.ly/PgC3Vgo>), відомості про матеріально-технічне, інформаційне та навчально-методичне забезпечення ОП, структурно-логічну схему ОП, матрицю відповідності програмних компетентностей компонентам ОП тощо. Обов'язкові ОК, включені до ОП, у сукупності дозволяють досягти програмних результатів навчання. На офіційному сайті ЗВО оприлюднено ОП, відомості про матеріально-технічне, інформаційне та навчально-методичне забезпечення ОП, структурно-логічну схему ОП, матрицю відповідності програмних компетентностей компонентам ОП тощо. Обов'язкові освітні компоненти, включені до ОП, у сукупності дозволяють досягти програмних результатів навчання.

2. Зміст освітньої програми має чітку структуру; освітні компоненти, включені до освітньої програми, складають логічну взаємопов'язану систему та в сукупності дозволяють досягти заявлених цілей та програмних результатів навчання.

Зміст ОП має стандартну структуру: освітні компоненти за семестрами і роками навчання (Додаток А Структурно-логічна схема) розміщені у логічному взаємозв'язку. Наявні компоненти загальної підготовки (ОК 1 «Філософія та методологія науки» та ВК 1 Дисципліна вільного вибору студента – з каталогу ХДУ), професійної підготовки (ОК 2 – ОК 10), та вибіркового компонента, які сприяють поглибленню та розширенню знань здобувачів ОП (вибіркові ОК циклу професійної підготовки). Освітні компоненти, теоретична та практична підготовка студентів логічно взаємозумовлені та підпорядковані загальній меті ОП. Зокрема, ОК 1, ОК 3, ОК 4, ОК 5, ОК 11, ВК 5, ВК 7 забезпечують опанування здобувачами філологічних і дидактичних аспектів викладання іспанської мови, світової літератури (ОК 7, ОК 8) та другої іноземної мови (ОК 9, ВК 4). ОК 3, ОК 5, ОК 10, ВК 2, ВК 5, ВК 6, ВК 7 спрямовані на вивчення теорії та набуття досвіду наукових досліджень у філологічній галузі. ОК 10, ВК 2, ВК 6 зосереджені на перекладознавчому аспекті підготовки майбутніх фахівців. Водночас, ЕГ вбачає певні недоліки у виокремленні структурних компонентів ОП. Недоцільною в якості нормативної дисципліни в межах визначеної мети ОП 2020 р.

“Підготовка фахівців, здатних розв’язувати складні задачі і проблеми, що передбачає проведення досліджень у галузі романської філології”) й спеціальності є ОК “Практичний курс другої іноземної мови і перекладу” (англійська) (ОП і НП 2019 і 2020 р.). РП “Практичний курс другої іноземної мови і перекладу” передбачає підготовку студентів, які мають рівень знань з англійської мови не менше B2 (відповідно до класифікації Загальноєвропейських рекомендацій з мовної освіти). Правилами вступу на ОП не передбачено володіння всіма потенційними здобувачами вказаним рівнем знань саме з англійської мови, що унеможливорює ефективне опанування дисципліни. ЕГ пропонує перенести дану дисципліну у варіативні ОК з розширенням опцій вибору іноземної мови як другої. ЕГ також рекомендує передбачити можливість обрання відповідної вибіркової ОК з другої іноземної мови з більшим спектром опцій попередньої мовної підготовки (наприклад, B1, B2, C1). Зважаючи, що ОП надає можливість отримати додаткову кваліфікацію – перекладача та враховуючи побажання стейкхолдерів ОП (випускників і роботодавців), ЕГ рекомендує запровадити ОК “Практика усного та писемного перекладу” (або “Практикум з письмового та усного перекладу” (на матеріалі іспанської мови)) як нормативний (в ОП 2019 і 2020 рр. є вибірковою ОК). Це дозволить повністю забезпечити ПРН-19 (“володіти різними видами перекладацьких стратегій, методів та прийомів для здійснення ефективної професійної діяльності як одноосібно, так і в команді. Перекладати у двосторонньому режимі різнопланові тексти в усній (переклад з аркуша, послідовний переклад) та письмовій (повний, реферативний і анований переклад) формах; дотримуватися правил міжнародного етикету і норм поведінки перекладача в процесі здійснення професійної діяльності”).

3. Зміст освітньої програми відповідає предметній області визначеній для неї спеціальності (спеціальностям, якщо освітня програма є міждисциплінарною).

Зміст ОП зорієнтований на предметну область спеціальності 035 Філологія. Цілі навчання за ОП корелюють із предметною областю, зазначеною в Стандарті спеціальності 035 Філологія та є суголосними із загальними очікуваннями професійної (філологічної) спільноти. Обов’язкові компоненти ОП в їх теоретичній та практичній реалізації, поєднання філологічних і психолого-педагогічних дисциплін із виробничою (асистентською) та переддипломною практикою, написанням та захистом кваліфікаційної роботи засвідчують безпосередній зв’язок із спеціальністю і загалом забезпечують якісну підготовку фахівців. Матеріально-технічне оснащення навчальних аудиторій, кабінету комп’ютерної техніки, лінгафонного кабінету, читальної зали та наукової бібліотеки ЗВО дозволяє ефективно опанувати ОП.

4. Структура освітньої програми передбачає можливість для формування індивідуальної освітньої траєкторії, зокрема через індивідуальний вибір здобувачами вищої освіти навчальних дисциплін у обов’язку, передбаченому законодавством.

Аналіз ОП, навчального плану, наданих додаткових доказів і сайту ЗВО, а також опитування фокус-групи здобувачів та НПП засвідчують, що ОП реалізує формування індивідуальної освітньої траєкторії здобувачів шляхом вибору ними дисциплін обсягом 25% від загального обсягу ОП, що відповідає Закону України “Про вищу освіту” (п. 15 ч.1 статті 62). Формування індивідуальної освітньої траєкторії регламентовано внутрішніми документами ЗВО, зокрема “Порядком створення та застосування індивідуального плану здобувача вищої освіти ХДУ” (<https://cutt.ly/cgBiSFX>), Положенням «Про порядок і умови обрання освітніх компонентів /навчальних дисциплін за вибором здобувачами вищої освіти у ХДУ» (<https://cutt.ly/FgBiGhI>) та “Положенням про академічну мобільність здобувачів ХДУ” (на сторінці за посиланням) (<https://cutt.ly/NgBiJbY>). Під час інтерв’ювання НПП було встановлено, що процедура вибору дисциплін відбувається шляхом попереднього ознайомлення здобувачів з електронним каталогом вибіркового дисциплін ХДУ та подальшого електронного голосування на електронній платформі ksuonline.kspu.edu. ЕГ встановлено, що у ЗВО також поширеною є практика особистого звернення здобувача до навчального відділу (деканату) із заявою. Індивідуальні плани діють в ЗВО з поточного навчального року, тому наявні лише у здобувачів першого курсу. Опитування здобувачів засвідчило можливість вільного вибору тем кваліфікаційних робіт, участі у науковій роботі, олімпіадах, конкурсах тощо (Положення про наукові об’єднання здобувачів Херсонського державного університету <https://cutt.ly/IgBiZwm>). Окремо слід наголосити, що на даний момент ЗВО не забезпечує можливості для академічного обміну здобувачів даної ОП, водночас така процедура урегульована Положенням про академічну мобільність здобувачів ХДУ (на сторінці за посиланням) (<https://cutt.ly/ggBiCbV>). Представлені на офіційному веб-сайті силабуси не повною мірою відповідають переліку вибіркового дисциплін ОП 2019 та 2020 років (<https://cutt.ly/5gBiNgo>). Процедура вибору потребує вдосконалення: слід розмістити робочі програми та силабуси всіх вибіркового дисциплін на офіційному веб-сайті факультету. Також слід уникати дихотомічних опцій вибіркового дисциплін (наприклад, ВК 2. Теорія і практика перекладу / Актуальні проблеми сучасного перекладознавства (ОП 2019 р.)), які обираються в одному семестрі, та розширити пул вибіркового дисциплін циклу професійної підготовки.

5. Освітня програма та навчальний план передбачають практичну підготовку здобувачів вищої освіти, яка дозволяє здобути компетентності, необхідні для подальшої професійної діяльності.

ОП містить 24 кредити ЄКТС для практичної підготовки здобувачів, яка є обов’язковим компонентом ОП. Змістове забезпечення виробничої (асистентської) практики ((ОК 11), (18 кредитів)) та переддипломної ((ОК 12), (6 кредитів)) практик регулюється «Положенням про проведення практики здобувачів ХДУ» (Наказ ХДУ від 02.06.2017 р. № 337-Д) (<https://cutt.ly/tgBiOpE>). Зміст і технологія проходження практики визначається кафедрою. Виробнича

(асистентська) практика відбувається на кафедрі німецької та романської філології ХДУ. Водночас, ЕГ рекомендує ввести в ОП як окремий нормативний ОК перекладацьку практику для удосконалення процесу формування ФК-12 (здатність здійснювати ефективну професійну діяльність як одноосібно, так і в команді; перекладати у двосторонньому режимі різнопланові тексти в усній (переклад з аркуша, послідовний переклад) та письмовій (повний, реферативний і анотований переклад) формах практичної підготовки філолога, перекладача), що також дасть змогу повніше забезпечити ПРН-19 (володіти різними видами перекладацьких стратегій, методів та прийомів для здійснення ефективної професійної діяльності як одноосібно, так і в команді. Перекладати у двосторонньому режимі різнопланові тексти в усній (переклад з аркуша, послідовний переклад) та письмовій (повний, реферативний і анотований переклад) формах; дотримуватися правил міжнародного етикету і норм поведінки перекладача в процесі здійснення професійної діяльності).

6. Освітня програма передбачає набуття здобувачами вищої освіти соціальних навичок (soft skills), що відповідають заявленим цілям.

Аналіз змісту ОП засвідчує, що програма спрямована на набуття здобувачами соціальних навичок (soft skills), які відповідають заявленим цілям. У результаті співбесіди зі здобувачами вищої освіти та НПП встановлено, що в рамках реалізації ОП відбувається формування соціальних навичок під час навчання дисциплін, пов'язаних із майбутньою професійною діяльністю. Цьому сприяють різноманітні форми і методи навчання як захист проєктів, ділова гра, групова робота тощо, що сприяє формуванню вміння працювати в колективі, комунікативних навичок, лідерських якостей тощо. Силабуси ОК свідчать про можливість набуття здобувачами вищої освіти таких soft skills, як комунікація (ОК 5, ВК7), лідерство, командна робота (ОК 2, 11, 12), здатність брати відповідальність (ОК 12, 13). ЗВО має значний досвід системного формування соціальних навичок здобувачів, зокрема завдяки їхньому активному залученню до університетських та міських і обласних культурних заходів: студентські флешмоби та конкурси «Ліга сміху»; «Хто найкращий?»; «Голос ХДУ»; «Молода Україна»; «Молода хвиля» ХДУ тощо; волонтерського руху, спрямованого на допомогу вихованцям спеціалізованих інтернатів. Зустріч зі здобувачами та представниками студентського самоврядування підтверджує активну участь студентів у студентському самоврядуванні, профспілковому русі. Під час зустрічі із випускниками було виявлено задоволеність останніх розвиненими соціальними навичками та здатністю швидкої адаптації до умов професійної діяльності.

7. Зміст освітньої програми урахує вимоги відповідного професійного стандарту (за наявності).

Оскільки відповідний професійний стандарт наразі відсутній, аналіз змісту ОП було проведено на основі відомостей СО, зустрічей з фокус-групами стейкхолдерів.

8. Обсяг освітньої програми та окремих освітніх компонентів (у кредитах Європейської кредитної трансферно-накопичувальної системи) реалістично відбиває фактичне навантаження здобувачів, є відповідним для досягнення цілей та програмних результатів навчання.

Співвідношення обсягу окремих компонентів ОП регламентується Положенням про організацію самостійної роботи здобувачів у ХДУ (на сторінці за посиланням) (<https://cutt.ly/ycC82av>) (Наказ Херсонського державного університету від 02 липня 2016 р. №428-Д). Аудиторне навантаження здобувачів вищої освіти складає 17-18 годин на тиждень. Під час зустрічі зі здобувачами вищої освіти ЕГ констатовано, що студентів задовольняє фактичний обсяг навантаження, а час на самостійну роботу, відповідно до РП та силабусів ОК, навчальних планів, є достатнім. Анонімне опитування здобувачів, яке проводить в кінці семестру відділ забезпечення якості освіти (узагальнені результати опитувань розміщуються на відповідній сторінці сайту ЗВО <https://cutt.ly/fgBavoz>), виявило бажання здобувачів збільшити кількість аудиторних годин. Оскільки опитування не є обов'язковим, то лише 25% здобувачів даної ОП взяли участь в опитуванні. Аналіз ОП 2019 та 2020 рр., зустріч з фокус-групами дозволяє зробити висновок, що ЗВО враховує побажання здобувачів, зокрема кількість кредитів на виробничу практику збільшено до 18 кредитів у порівнянні 12 кредитами в ОП 2019 р. Згідно робочих програм (силабусів), обсяг самостійної роботи складає 1/3 до 2/3 від загального обсягу навчального часу, відведеного на вивчення конкретної навчальної дисципліни. Обсяг окремих ОК становить від 4 до 6 кредитів ЄКТС, що відповідає вимогам законодавства України, виробнича практика -- 18 кредитів, переддипломна практика – 6 кредитів, кваліфікаційна робота – 7,5 кредитів. Аналіз ОП та навчального процесу уможливило висновок: обсяг освітньої програми та окремих ОК (у кредитах ЄКТС) реалістично відбиває фактичне навантаження здобувачів, є відповідним для досягнення цілей та ПРН.

9. У разі здійснення підготовки здобувачів вищої освіти за дуальною формою освіти структура освітньої програми та навчальний план узгоджені із завданнями та особливостями цієї форми здобуття освіти.

Підготовка здобувачів вищої освіти за дуальною формою за даною ОП не здійснюється.

Загальний аналіз щодо Критерію 2:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 2.

Згідно аналізу матеріалів акредитаційної справи, додаткових доказів і результатів проведення дистанційної експертизи експертною групою встановлено такі сильні сторони ОП за Критерієм 2: ОП об'єднує власне філологічні та педагогічні аспекти підготовки фахівця, що відбито у змісті відповідних ОК. Обсяг ОП у кредитах ЄКТС відповідає вимогам законодавства щодо навчального навантаження для другого рівня вищої освіти галузі знань за спеціальністю 035 «Філологія» та відповідає Стандарту вищої освіти відповідного рівня. Професійні компетентності задовольняють вимоги подальшого професійного становлення випускників. ОП передбачає достатньо можливостей для формування соціальних навичок (soft skills).

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 2.

Процедури формування індивідуальної освітньої траєкторії в межах ОП потребують удосконалення. ЕГ рекомендує ЗВО розширити наявний каталог вибіркових дисциплін. Для вдосконалення структури практичної підготовки варто виокремити перекладацьку практику як окремий нормативний ОК.

Рівень відповідності Критерію 2.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 2.

Обов'язкові ОК, включені до ОП, у сукупності призводять до досягнення програмних результатів навчання. Зміст ОП загалом відповідає предметній області визначеної для неї спеціальності. ЗВО вживає заходи задля гарантування права здобувачів вищої освіти на індивідуальне обрання дисциплін. ОП передбачає практичну підготовку здобувачів вищої освіти. ЗВО має значний досвід системного формування соціальних навичок у студентів. Обсяг ОП та окремих ОК реалістично відбиває фактичне навантаження здобувачів, є відповідним для досягнення цілей та програмних результатів навчання. Зазначені слабкі сторони та недоліки є незначними, тому ОП загалом відповідає критерію 2. Гарант ОП, викладачі, задіяні у реалізації ОП, та адміністрація ЗВО демонструють прагнення до постійного покращення якості ОП, тому недоліки, пов'язані з формуванням індивідуальної траєкторії здобувача та практичною підготовкою, можуть бути швидко усунуті.

Критерій 3. Доступ до освітньої програми та визнання результатів навчання:

1. Правила прийому на навчання за освітньою програмою є чіткими та зрозумілими, не містять дискримінаційних положень та оприлюднені на офіційному веб-сайті закладу вищої освіти.

Правила прийому на навчання (<https://cutt.ly/vgCVS4A>) визначені Додатком 5 до Правил прийому до ХДУ та оприлюднені на офіційному сайті (<https://cutt.ly/8gCVBMM>). Під час фокус груп здобувачі вищої освіти розповіли, що користувалися розміщеною інформацією на офіційній сторінці ЗВО під час вступу. Правила прийому на навчання достатньо мірою структуровані, викладені чітко і зрозуміло. Вони не містять ознак дискримінації для потенційних вступників на навчання за цією освітньою програмою.

2. Правила прийому на навчання за освітньою програмою враховують особливості самої освітньої програми.

При вступі на освітню програму враховують особливості самої освітньої програми: згідно з Правилами прийому, вступники складають фахове вступне випробування у письмовому вигляді (<https://cutt.ly/zgC4kEE>), ЄВІ з іноземної мови у формі ЗНО. Відповідно до програми вступного випробування формою іспиту є письмовий екзамен, де абітурієнту пропонується одне питання з “Практики усного та писемного мовлення” у межах бакалаврської програми 2-4 курсу та питання з “Літератури Іспанії” (відповідні переліки питань і список рекомендованої літератури наявні в програмі). ЕГ зауважує, що програма вступного випробування потребує змістового оновлення та уточнення (зокрема, в ній зазначено, що “розроблено на основі освітньо-професійної програми підготовки магістра затверджено департаментом вищої освіти МОН України (13.11.2013)” (с. 3) та що “фаховий вступний іспит

складається з питань з літератури Іспанії та з практики мовлення за тематикою III-IV курсів” (с. 3), хоча на тій же сторінці вказано, що “абітурієнту пропонується одне питання з Практики усного та писемного мовлення у межах програми 2-4 курс та питання з Літератури Іспанії”). Для зручності вступників ЕГ пропонує також надалі у програмі вступного випробування розміщувати зразок білету. Вступ для здобуття СВО магістр за неспорідненою спеціальністю передбачає обов’язкове складання додаткового вступного іспиту у формі співбесіди.

3. Визначені чіткі та зрозумілі правила визнання результатів навчання, отриманих в інших закладах освіти, зокрема під час академічної мобільності, що відповідають Конвенції про визнання кваліфікацій з вищої освіти в Європейському регіоні (Лісабон, 1997 р.), є доступними для всіх учасників освітнього процесу та послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми.

ЕГ встановлено, що з-поміж студентів, які навчаються на даній освітній програмі, немає тих, які скористались програмами академічної мобільності. Однак, на сайті університету наявне нове Положення про академічну мобільність здобувачів вищої освіти ХДУ (Наказ Херсонського державного університету від 26.06.2020 р. № 592-Д) (на сторінці за посиланням) (<https://cutt.ly/ggC4xIP>), яке регламентує таку можливість. Визнання результатів навчання в рамках академічного співробітництва з закладами вищої освіти-партнерами здійснюється в університеті з використанням європейської системи трансферу та накопичення кредитів ECTS або з використанням системи оцінювання навчальних здобутків, прийнятої у країні закладу вищої освіти-партнера, якщо в ній не передбачено застосування ECTS. В даному положенні передбачено, що у разі карантинних заходів та обмеженнях при перетині державного кордону академічна мобільність здобувачів вищої освіти може здійснюватися в дистанційному форматі на підставі наказів ЗВО-партнерів.

4. Визначені чіткі та зрозумілі правила визнання результатів навчання, отриманих у неформальній освіті, які є доступними для всіх учасників освітнього процесу та послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми.

Питання визнання результатів навчання, отриманих у неформальній освіті регулюються “Положенням про організацію освітнього процесу” та “Порядком ХДУ про визнання результатів неформальної та інформальної освіти” (Наказ Херсонського державного університету від 04.03.2020 р. № 247-Д) (на сторінці за посиланням) (<https://cutt.ly/7gCBuQw>). Онлайн зустрічі зі здобувачами та адміністрацією ЗВО підтвердили, що в межах ОП не наявний досвід визнання результатів навчання, отриманих здобувачами у неформальній освіті, хоча впродовж II семестру 2019-2020 н.р. окремі студенти проходили додаткові курси на “Coursera” (ЕГ було надано відповідні сертифікати). Під час фокус групи здобувачі зауважили, що питання і процедура визнання результатів навчання, отриманих у неформальній освіті, їх цікавить.

Загальний аналіз щодо Критерію 3:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 3.

Наявність публічного доступу до документів ХДУ, що регулюють доступ до освітньої програми та визнання результатів навчання, отриманих в інших закладах освіти, зокрема під час академічної мобільності. Правила прийому на навчання за освітньою програмою враховують особливості даної ОП.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 3.

ЕГ рекомендує більш системно та послідовно реалізовувати практики визнання результатів навчання, отриманих у неформальній та інформальній освіті. Варто заохочувати студентів до набуття знань у неформальній та інформальній освіті. Відсутність відповідної практики визнання відповідних результатів навчання ЕГ вважає недоліком у контексті даного критерію. ЕГ звертає увагу на необхідність змістового оновлення програми фахового вступного випробування.

Рівень відповідності Критерію 3.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 3.

Зважаючи на наведені сильні сторони та наявність незначних недоліків, експертна група дійшла висновку, що доступ до освітньої програми та визнання результатів навчання за ОП 035 Філологія відповідають рівню В за критерієм 3.

Критерій 4. Навчання і викладання за освітньою програмою:

1. Форми та методи навчання і викладання сприяють досягненню заявлених у освітній програмі цілей та програмних результатів навчання, відповідають вимогам студентоцентрованого підходу та принципам академічної свободи.

Відповідно до чинного на час проведення акредитаційної експертизи «Положення про організацію освітнього процесу в Херсонському державному університеті» (наказ від 02.09.2020 р. №789-Д) основними формами здобуття вищої освіти є очна, заочна, дистанційна, мережева; змішана; з елементами дуальної освіти. На відповідних онлайн зустрічах було підтверджено, що KSU Online (на платформі Moodle) є основним інформаційно-освітнім середовищем університету, яке орієнтоване на забезпечення інтерактивної взаємодії між учасниками освітнього процесу (особливо в умовах нерівномірного доступу здобувачів до швидкісного інтернету), застосовується для організації очного, заочного та елементів дистанційного навчання. Платформа забезпечення елементів дистанційного навчання «Херсонський Віртуальний Університет» забезпечує доступ до навчальних матеріалів, передбачає розповсюдження навчального матеріалу, проведення електронного тестування. Здобувачі та викладачі ОП підтвердили, що заняття також відбуваються у синхронному режимі (з використанням сервісів відео-конференцій (Zoom та ін.)) та у асинхронному (з використанням месенджерів і електронної пошти). Зазначений у відомостях СО YouTube-канал факультету (<https://cutt.ly/7gC4RDK>) на час проведення експертизи не містить навчальних матеріалів за даною ОП. На ОП практикується поєднання традиційних і сучасних форм та методів навчання і викладання. Відповідно до відомостей СО, на підставі аналізу робочих програм і силабусів ОК, за підсумками онлайн зустрічей із викладачами та студентами, ЕГ констатує, що на даній ОП превалює використання наступних методів: словесні; наочні; інтерактивні; пояснювально-ілюстративний, репродуктивний, проблемного викладання, частково-пошуковий, дослідницький; комунікативний; метод проектів, аудіовізуальний метод тощо, які відповідають студентоцентрованому підходу. Комплексне застосування визначених форм та методів навчання дозволяє забезпечити досягнення ПРН, які передбачені в ОП. Онлайн зустріч із відповідною фокус-групою здобувачів вищої освіти підтвердила, що останні орієнтуються в основних принципах академічної свободи (наприклад, студентка 2 р.н. Сverdlova O.V. розповіла про можливість вільного вибору здобувачами теми кваліфікаційної роботи; студентка 1 р.н. Слободянюк І.Ю. розповіла про заходи дисциплінарного характеру в разі недотримання принципів академічної доброчесності). Відповідно до наданих ЕГ результатів опитування від червня 2020 р. здобувачі вищої освіти загалом задоволені якістю навчання та викладання за даною ОП.

2. Усім учасникам освітнього процесу своєчасно надається доступна і зрозуміла інформація щодо цілей, змісту та програмних результатів навчання, порядку та критеріїв оцінювання у межах окремих освітніх компонентів (у формі силабуса або в інший подібний спосіб).

До всіх освітніх компонентів є робочі програми та силабуси (у ЗВО в травні 2020 р. започатковано обов'язкове представлення ОК у формі силабуса (<https://cutt.ly/FgCBbCt>)), у яких міститься інформація щодо цілей, змісту та програмних результатів навчання, порядку та критеріїв оцінювання (<https://cutt.ly/ogCBOWmw>). Як підтвердили здобувачі на відповідній зустрічі, викладачі також доводять усю необхідну інформацію на початку вивчення кожного окремого ОК і також послуговуються інформацією, яка представлена на сторінці кафедри. У відповідь на зауваження ЕГ щодо відсутності окремих силабусів чи РП вибіркових і нормативних ОК дисциплін на сторінці кафедри (офіційний сайт ЗВО) гарант ОП Ткаченко Л.Л. пояснила, що це пов'язано з останніми змінами в структурі факультету української й іноземної філології та журналістики, в зв'язку з чим відбувається певне запізнення оприлюднення оновленої та актуальної інформації. Під час етапу онлайн зустрічей ЗВО оперативно розмістив частину відповідних силабусів і РПНД на сторінці кафедри (<https://cutt.ly/OgCBGUi>). Під час онлайн огляду матеріально-технічної бази, що використовується під час реалізації ОП, ЕГ переглянула ОК на вказаній платформі KSU Online і зауважила необхідність збільшення кількості представлених навчальних дисциплін і розміщення їхнього методичного забезпечення (<https://cutt.ly/jgCBCiN>; <https://cutt.ly/ngCBM2e>) (також не представлено матеріали всіх ОК даної ОП на платформі «Херсонський віртуальний університет» (<https://cutt.ly/tgCB8kF>)). Наявний підхід до розміщення інформації здобувачам вищої освіти на сторінці кафедри потребує доповнення та уніфікації.

3. Заклад вищої освіти забезпечує поєднання навчання і досліджень під час реалізації освітньої програми відповідно до рівня вищої освіти, спеціальності та цілей освітньої програми.

Відповідно до наданих доказів, поєднання навчання і дослідження відбувається впродовж усього терміну навчання. Здобувачі долучаються до роботи проблемної групи «Порівняльні дослідження мов» (наук. керівник – гарант ОП, доц. Ткаченко Л.Л.). В університеті активно функціонує відділ по роботі з обдарованою молоддю. На онлайн зустрічі з ЕГ керівник відділу по роботі з обдарованою молоддю Юріна Ю.М. розповіла про специфіку організації та контролю науково-дослідної діяльності науково-педагогічних працівників та обдарованої студентської молоді

університету (зокрема через Наукове товариство студентів, аспірантів, докторантів і молодих учених Херсонського державного університету), зазначила про залучення здобувачів до роботи наукового об'єднання студентів «Функціонально-семантичний, когнітивний, комунікативно-прагматичний та соціокультурний аспекти дослідження німецької та романських мов у синхронії та діахронії» (керівник – Ермоленко І.І.), власні наукові заходи (<https://cutt.ly/GgCB685>). Як було підтверджено на відповідній онлайн зустрічі, здобувачі беруть участь у філологічних конференціях (студентка Слободянюк І.Ю. розповіла про участь у науково-практичній конференції, що проводилась Південноукраїнською організацією «Центр філологічних досліджень» у м. Одеса) і можуть безкоштовно публікувати результати досліджень в університетських «Студентських наукових студіях» і «Магістерських наукових студіях» (ЕГ як додатковий доказ отримала список статей здобувачів ОП, які представлено у відкритих джерелах).

4. Педагогічні, науково-педагогічні, наукові працівники (далі – викладачі) оновлюють зміст освіти на основі наукових досягнень і сучасних практик у відповідній галузі.

Науково-педагогічні працівники систематично оновлюють зміст освітніх компонентів ОП, відповідно до чинних в університеті нормативно-правових документів. Оновлення ОК відбувається на початку навчального року із урахуванням усіх змін згідно із навчальним планом і графіком навчання. Основним чинником для оновлення змістового наповнення ОК, як засвідчила онлайн зустріч із викладачами ОП, є стажування та академічна мобільність викладачів кафедри. Моніторинг проводиться щорічно на рівні кафедри, якщо відбувається перегляд ОП – на рівні відділу забезпечення якості освіти. Оновлюється література до всіх ОК з урахуванням зарубіжних джерел за останні 10 років, беруться до уваги нові наукові та навчально-методичні розробки викладачів кафедри, запозичується методичний досвід НПП українських ЗВО (відповідно до програм стажування та академічної мобільності викладачів кафедри), а також, як було зазначено на онлайн зустрічі з викладачами, відбувається й оперативне врахування побажань представників роботодавців (наприклад, як зазначила викладач Гончаренко О.М., було впроваджено виробничу практику в 1 семестрі ОП 2020 р. з метою врахування акценту на практичну підготовку майбутнього філолога). Під час ознайомлення з відомостями про самооцінювання, матеріалами на сайті факультету, додатковими доказами, онлайн зустріччю із викладачами та випускниками ОП, було встановлено, що науково-педагогічні працівники постійно враховують тенденції розвитку спеціальності під час оновлення змісту ОК, що дає можливість підготувати конкурентоспроможних фахівців. Проаналізувавши силабуси та РПНД, ЕГ пропонує оновити базову літературу окремих силабусів і РП, зокрема нормативних ОК «Новітні досягнення з фахових дисциплін» та ОК «Теорія літератури», вибіркової ОК «Методологія лінгвістичних дисциплін» із метою оптимального представлення сучасних наукових і методичних напрацювань у списку рекомендованих джерел здобувачам вищої освіти, а також звертає увагу на обов'язкову необхідність врахування змістової та іншомовної специфіки даної ОП, її РПН, у змістовому наповненні та формулюванні мети і завдань під час укладання силабусів і РП нормативних ОК «Порівняльно-історичне і типологічне мовознавство» та «Методика викладання фахових дисциплін у закладі вищої освіти». Список основної літератури (силабус ОК «Практичний курс другої іноземної мови і перекладу» 2020 р.) не містить жодних посібників з практики перекладу.

5. Навчання, викладання та наукові дослідження пов'язані з інтернаціоналізацією діяльності закладу вищої освіти.

Інтернаціоналізація діяльності задекларована у стратегічному плані розвитку ХДУ на 2018-2023 рр. (<https://cutt.ly/jgCNote>) та у новому «Положенні про академічну мобільність здобувачів вищої освіти» (на сторінці за посиланням) (<https://cutt.ly/sgCNd9d>) (Наказ Херсонського державного університету від 26.06.2020 р. № 592-Д). Відповідно до наданих додаткових доказів (сертифікатів, свідоцтв, угоди ХДУ з університетом Альпен-Адрія (Республіка Австрія)) професор Романова Н. В. пройшла стажування в університеті Альпен-Адрія за програмою Еразмус+ «Staff mobility for Teaching To/From Partner Countries» (2017); професор кафедри Штепенко О.Г. пройшла короткострокове стажування з теми «Проектний підхід в діяльності сучасного закладу освіти: вплив співпраці з бізнесом на розвиток економіки» (Польща-Словаччина-Угорщина) у 2019 р. («Центральноєвропейська Академія Навчання та Сертифікації» (CEASC) у співпраці з Університетом суспільних наук (UNS), м. Лодзь, Європейським університетом у Кракові (Республіка Польща), Католицьким університетом в Ружемберку (Словацька республіка), Sp. z o.o. «Consulting Group 2027» (м. Лодзь, Польща)); доцент Ткаченко Л.Л. взяла участь у XI курсах із методики викладання для викладачів іспанської мови як іноземної в Україні, організованих посольством Іспанії та Асоціацією іспанців (2016). Під час розмови викладач Горшкова А.І. розповіла про власний досвід участі в міжнародних програмах академічної мобільності. Викладач Штепенко О.Г. розповіла про плани реалізації міжнародних проектів спільно з Університетом Масарика (Чехія) для підтримки академічної мобільності у наступному році. Під час онлайн розмови ЕГ з викладачами гарант ОП висловила розуміння того, що слід систематично залучати здобувачів даної ОП до програм академічної мобільності та розширити коло зарубіжних ЗВО-партнерів і запевнила, що група забезпечення спільно із відділом міжнародних ініціатив та проектною діяльністю активно працюють над вирішенням цієї проблеми. ЕГ звертає увагу на необхідності інтенсифікації участі й викладачів, які забезпечують викладання нормативних ОК, у міжнародних програмах академічної мобільності.

Загальний аналіз щодо Критерію 4:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 4.

Навчання та викладання на ОП здійснюється на високому науковому та методичному рівнях і забезпечує формування системи передбачених програмою компетентностей. Під час реалізації ОП у ЗВО дотримуються студентоцентрованого підходу та принципу академічної свободи. Перегляд та оновлення змістового наповнення ОК на основі наукових досягнень і сучасних практик відбувається періодично.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 4.

Недоліком ОП є цілковита відсутність участі здобувачів за даною ОП в академічних програмах мобільності. ЕГ рекомендує підвищити рівень інтернаціоналізації діяльності ЗВО через укладання відповідних угод і спільну реалізацію проектів із зарубіжними інституціями, для того щоб здобувачі ОП безпосередньо та постійно були задіяні в міжнародних освітніх і академічних програмах. Недоліком є несвоєчасне та неповне інформування здобувачів ЗВО щодо цілей, змісту та програмних результатів навчання, порядку та критеріїв оцінювання на офіційному веб-сайті ЗВО. Варто уніфікувати та структурувати спосіб розміщення робочих програм і силабусів нормативних і вибіркових ОК, звернувши увагу на їхнє повне представлення на сайті ЗВО. Слід своєчасно оновлювати інформацію щодо цілей, змісту та програмних результатів навчання, порядку та критеріїв оцінювання на офіційному веб-сайті ЗВО, його віртуальних освітніх платформах, сторінках факультету української й іноземної філології та журналістики та відповідної кафедри.

Рівень відповідності Критерію 4.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 4.

Процес реалізації навчання та викладання на ОП загалом відповідає вимогам Критерію. Окремі недоліки стосовно несвоєчасного та неповного інформування здобувачів ЗВО та їхньої участі в академічних програмах мобільності можуть бути виправлені в робочому порядку.

Критерій 5. Контрольні заходи, оцінювання здобувачів вищої освіти та академічна доброчесність:

1. Форми контрольних заходів та критерії оцінювання здобувачів вищої освіти є чіткими, зрозумілими, дозволяють встановити досягнення здобувачем вищої освіти результатів навчання для окремого освітнього компоненту та/або освітньої програми в цілому, а також оприлюднюються заздалегідь.

Згідно з «Положенням про силабус» (на сторінці за посиланням) (<https://cutt.ly/VgC7bxV>) та «Порядком оцінювання результатів навчання здобувачів вищої освіти в Херсонському державному університеті» (<https://cutt.ly/ggC7EIt>) методи та критерії оцінювання описуються у робочих програмах за кожним освітнім компонентом ОП. Основними формами поточного контролю є усне опитування, контрольна робота, тестування, презентації тощо. Підсумковий контроль передбачає семестровий контроль (диференційований залік, екзамен) та атестацію здобувача вищої освіти. Під час фокус групи здобувачі розповіли, що на початку семестру викладачі в усній формі ознайомлюють їх із формами та критеріями оцінювання, а також вони можуть знайти всю необхідну інформацію на сайті ЗВО (<https://cutt.ly/2gC7YQQ>). Відповідну інформацію також підтверджують і результати опитування здобувачів. Загалом форми контрольних заходів та критерії оцінювання для здобувачів вищої освіти є чіткими та зрозумілими. Як було зазначено на онлайн зустрічах викладачами та здобувачами, в умовах карантину для контролю за навчальними досягненнями використовуються інформаційні платформи університету, сервіс відеоконференцій Zoom, месенджери Viber, Telegram та інші.

2. Форми атестації здобувачів вищої освіти відповідають вимогам стандарту вищої освіти (за наявності).

Форми атестації здобувачів вищої освіти за ОП «Філологія (романські мови та літератури (переклад включно)), перша - іспанська» відповідають вимогам Стандарту вищої освіти за спеціальністю 035 «Філологія» за другим (магістерським) рівнем, яким передбачено проведення атестації у формі захисту кваліфікаційної магістерської роботи за напрямом підготовки і завершується видачою документу державного зразка про присудження ступеня магістра із присвоєнням кваліфікації «Магістр філології за спеціалізацією 35.051 Філологія (Романські мови та літератури (переклад включно), перша – іспанська)». У «Положенні про кваліфікаційну роботу у ХДУ (проект)»

(<https://cutt.ly/ygCN9tW>) встановлено чіткі вимоги до написання й оформлення магістерських робіт. Порядок створення, організація і порядок роботи екзаменаційних комісій з атестації визначені в “Положенні про порядок створення та організацію роботи екзаменаційної комісії з атестації здобувачів вищої освіти в ХДУ” (наказ Херсонського державного університету від 01.11.2019 р. № 878-Д (зі змінами (наказ від 28.12.2019 №1143-Д)) (на сторінці за посиланням) (<https://cutt.ly/OgCMeDE>).

3. Визначено чіткі і зрозумілі правила проведення контрольних заходів, що є доступними для усіх учасників освітнього процесу, забезпечують об'єктивність екзаменаторів, зокрема включають процедури запобігання та врегулювання конфлікту інтересів, визначають порядок оскарження результатів контрольних заходів і їх повторного проходження, та послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми.

За підсумками аналізу нормативних документів ЗВО та на підставі інформації, отриманої під час відповідних зустрічей з учасниками освітнього процесу ЕГ констатує, що правила проведення контрольних заходів є чіткими, доступними для всіх учасників освітнього процесу та регулюються наступними документами: 1) Положенням про організацію освітнього процесу (на сторінці за посиланням) (<https://cutt.ly/dgC7HAr>); 2) Порядком оцінювання результатів навчання здобувачів вищої освіти в ХДУ (<https://cutt.ly/sgC7XFp>); 3) Положенням про порядок створення та організацію роботи екзаменаційної комісії з атестації здобувачів вищої освіти в ХДУ (на сторінці за посиланням) (<https://cutt.ly/MgC7MVN>); 4) Порядком оскарження процедури проведення та результатів оцінювання контрольних заходів у ХДУ (<https://cutt.ly/AgC79gs>). Під час акредитації даної ОП в ЗВО діяв змішаний тип навчання. На прохання студентів було відкориговано розклад занять таким чином, щоб очне і онлайн навчання не змішувалося, для більшої зручності та ефективності освітнього процесу. Як з'ясувала ЕГ, наразі ЗВО не залучає «зовнішніх» екзаменаторів до оцінювання під час заліків та іспитів, але має позитивну практику залучення зовнішніх екзаменаторів до підсумкової атестації здобувачів вищої освіти (ЕГ отримала відповідні скан-копії наказів про призначення голів ЕК як додатковий доказ). Під час зустрічі здобувачі вищої освіти підтвердили свою обізнаність у питанні оскарження результатів контрольних заходів і відповідних правил, проте наразі ніхто не стикався з такою потребою. Студенти вважають правила проведення контрольних заходів загалом зрозумілими, оскільки вони пояснюються кожним викладачем на перших заняттях навчального курсу.

4. У закладі вищої освіти визначено чіткі та зрозумілі політика, стандарти і процедури дотримання академічної доброчесності, що послідовно дотримуються всіма учасниками освітнього процесу під час реалізації освітньої програми. Заклад вищої освіти популяризує академічну доброчесність (насамперед через імплементацію цієї політики у внутрішню культуру якості) та використовує відповідні технологічні рішення як інструменти протидії порушенням академічної доброчесності.

ЕГ отримала підтвердження того, що у закладі вищої освіти визначено чіткі та зрозумілі політика, стандарти і процедури дотримання академічної доброчесності і регулюються наступними документами: «Положенням про академічну доброчесність ХДУ», «Положенням про комісію з питань академічної доброчесності ХДУ», «Методичні рекомендації для ЗВО з підтримки принципів академічної доброчесності», «Кодексом академічної доброчесності здобувачів вищої освіти ХДУ», «Кодексом академічної доброчесності науково-педагогічного працівника ХДУ» що містяться за посиланням <https://cutt.ly/2gC5qL1>, а також «Положенням про внутрішню систему забезпечення якості освіти» (на сторінці за посиланням) <https://cutt.ly/UgCMJAz>, «Положенням про кваліфікаційну роботу (проект) у ХДУ» (<https://cutt.ly/rgCMXqo>), «Порядком виявлення та запобігання академічному плагіату в науково-дослідній діяльності здобувачів» (<https://cutt.ly/WgCM1Mh>). Окремі питання академічної доброчесності розглядаються в контексті деяких ОК ОП, зокрема –ОК “Філософія та методологія науки” та “Методологія та організація лінгвістичних досліджень”. Учасники освітнього процесу обізнані з принципами академічної доброчесності. На початку навчання учасники освітнього процесу, а саме здобувачі вищої освіти, НПП підписують Кодекс академічної доброчесності здобувача вищої освіти ХДУ/науково-педагогічного працівника ХДУ. З цього навчального року правила перевірки робіт на плагіат були посилені та є обов'язковими. Студенти мають лише одну спробу перевірити свої кваліфікаційні роботи на вміст плагіату, а у разі його виявлення захист магістерської роботи не є можливим, здобувач матиме змогу захистити роботу наступного навчального року. На даній ОП не було виявлено порушень академічної доброчесності серед студентів. Проте, як повідомили представники студентського самоврядування та адміністрація ЗВО, минулого року кількох здобувачів з інших ОП не допустили до захисту кваліфікаційних робіт через результати перевірки на вміст плагіату. Водночас, за підсумками онлайн зустрічі ЕГ констатує, що рівень популярності заходів із метою пропагування академічної доброчесності (<https://cutt.ly/ZgCM8yU>; <https://cutt.ly/XgCM5iI>), які проводить наукова бібліотека, на даній ОП є низьким. Також під час відповідної онлайн зустрічі адміністрацією ЗВО було наголошено, що семестровий контроль та підсумкова атестація (захист кваліфікаційних робіт) здобувачів вищої освіти для змішаної (дистанційної) форми навчання проводяться дистанційно у форматі відеоконференції з обов'язковою відеофіксацією й автентифікацією здобувачів вищої освіти.

Загальний аналіз щодо Критерію 5:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 5.

Форми контрольних заходів та критерії оцінювання здобувачів вищої освіти є чіткими, зрозумілими, а також доступними протягом року в системі KSU online на платформі Moodle. Здобувачів вчасно інформують про цілі та критерії оцінювання на першому занятті – в усній формі, а також у формі силабусу. Здобувачі знають, де знайти інформацію про зміст ОП на сайті ЗВО. Форми атестації здобувачів вищої освіти відповідають вимогам стандарту вищої освіти. Існують чіткі і зрозумілі правила проведення контрольних заходів. Здобувачі і викладачі свідомі правил академічної доброчесності, їм відомі основні принципи університетських “Положення про академічну доброчесність”, “Кодексу академічної доброчесності”. Найважчий технологічний інструмент протидії порушенням академічної доброчесності – програма Unichек. В межах ОП існують окремі освітні компоненти, спрямовані на те, щоб навчити здобувачів працювати над науковими роботами академічно доброчесно і відповідно до сучасних вимог науки.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 5.

ЕГ пропонує розглянути можливість залучення «зовнішніх» екзаменаторів до оцінювання під час залікових, екзаменаційних сесій. ЕГ вбачає недолік у тому, що здобувачі незалучені до університетських заходів із пропагування академічної доброчесності. З метою розширення політики популяризації академічної доброчесності серед здобувачів вищої освіти в умовах змішаної (дистанційної) форми навчання ЕГ пропонує пропагувати використання відповідних зовнішніх інформаційних ресурсів (відкритих освітніх онлайн платформ, наприклад, EdEra, Prometheus, ВУМ тощо).

Рівень відповідності Критерію 5.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 5.

Зважаючи на наведені сильні сторони та наявність незначних недоліків, експертна група дійшла висновку, що контрольні заходи, оцінювання здобувачів вищої освіти та академічна доброчесність за ОП 035 Філологія відповідають рівню В за критерієм 5.

Критерій 6. Людські ресурси:

1. Академічна та/або професійна кваліфікація викладачів, задіяних до реалізації освітньої програми, забезпечує досягнення визначених відповідною програмою цілей та програмних результатів навчання.

Реалізація ОП забезпечується науково-педагогічними працівниками кафедр філософії та соціально-гуманітарних наук, німецької та романської філології, педагогіки, психології й освітнього менеджменту імені проф. Є. Петухова, англійської філології та прикладної лінгвістики, англійської мови та методики її викладання, слов'янської філології та світової літератури імені проф. О. Міщукова. У відповідь на додатковий запит ЕГ ЗВО надав доповнену та уточнену таблицю про академічну та професійну кваліфікацію викладачів, стаж науково-педагогічної роботи, публікаційну активність і підвищення кваліфікації викладачів. Аналіз відомостей про самооцінювання, доповненої таблиці, інших доказів (включно із наданими підтвердженнями про стажування та підвищення кваліфікації в українських і зарубіжних ЗВО), свідчить про загальну відповідність академічної та професійної кваліфікації викладачів до реалізації ОП та забезпечене досягнення визначених даною ОП цілей та програмних результатів навчання. ЕГ рекомендує ЗВО звернути увагу на необхідність заохочення окремих науково-педагогічних працівників до публікацій у провідних закордонних та українських фахових виданнях, безпосередньо пов'язаних зі специфікою та змістовим наповненням нормативних ОК, викладання яких вони забезпечують (ОК «Педагогіка і психологія вищої школи» (викладач Пермінова Л.А.); ОК «Комунікативні стратегії першої іноземної мови», «Сучасна література Іспанії» (викладач Ткаченко Л.Л.); ОК «Порівняльно-історичне і типологічне мовознавство» (викладач Поторій Н.В.)). Слід спрямувати діяльність викладачів, що забезпечують ОП, на виконання мінімум 4-х видів та результатів, відповідно п. 28 чинної Постанови КМУ від 30 грудня 2015 р. № 1187 «Про затвердження Ліцензійних умов провадження освітньої діяльності» (Із змінами, внесеними згідно з Постановами КМУ № 347 від 10.05.2018 р. і № 180 від 03.03.2020 р.) (ОК «Виробнича практика» (викладач Зуброва О.А.)).

2. Процедури конкурсного добору викладачів є прозорими і дозволяють забезпечити необхідний рівень їхнього професіоналізму для успішної реалізації освітньої програми.

ЕГ проаналізувала внутрішні документи, які регламентують конкурсний добір викладачів, насамперед чинне «Положення про проведення конкурсного відбору при заміщенні вакантних посад науково-педагогічних працівників та укладання з ними трудових договорів (контрактів) у ХДУ» (наказ ректора №1142-Д від 28.12.2019 р.) (<https://cutt.ly/RgC1oJx>). Процедура конкурсного відбору викладачів на заміщення вакантних посад є прозорою, зорієнтованою на оцінку професіоналізму та викладацьких якостей претендентів (що було підтверджено на відповідній онлайн зустрічі). ЕГ зауважує позитивну практику обов'язкового врахування результатів рейтингового оцінювання науково-педагогічних працівників під час конкурсного добору (на сторінці за посиланням) (<https://cutt.ly/kgC1dre>). Претенденти на вакантні посади асистента, викладача, старшого викладача проводять відкриті практичні, семінарські або лабораторні заняття; на посади професора, доцента, старшого викладача – відкриті лекції. Кандидатури претендентів попередньо обговорюються на засіданні відповідної кафедри в їх присутності (у разі відсутності претендента кандидатура обговорюється лише за його письмової згоди), яке проводиться після закінчення прийому документів. Предметом обговорення є звіт про роботу претендентів за попередній період (незалежно від посади, якщо вони працювали в ХДУ). ЕГ пропонує також для додаткового забезпечення професіоналізму претендентів додатково враховувати відповідність поданих ними документів про результати наукової та професійної активності до вимог, встановлених до науково-педагогічних працівників чинними Ліцензійними умовами провадження освітньої діяльності.

3. Заклад вищої освіти залучає роботодавців до організації та реалізації освітнього процесу.

ЗВО надав необхідні докази, які підтверджують участь роботодавців у організації та реалізації освітнього процесу (зокрема протоколи розширених засідань кафедри). Під час онлайн зустрічі з роботодавцями та представниками роботодавців, які залучені до процедур внутрішнього забезпечення якості ОП (Денисова О.О., HR-спеціаліст ТОВ «Дунапак Таврія»; Дегтярьова Є.О., к. філол. наук, доцент кафедри теорії, практики та перекладу французької мови факультету лінгвістики Національного технічного університету України «Київський політехнічний інститут ім. Ігоря Сікорського»; Божкевич С.П., завуч з іноземних мов, старший вчитель вищої категорії Херсонської спеціалізованої школи I-III ступенів №54 з поглибленим вивченням іноземних мов; Власенко Ю.В., HR-спеціаліст ІТ-компанії «Arr flame»; Котелевич Т.В., вчитель іноземних мов, керівник і власник кабінету іноземних мов ПП «Мовавей») було підтверджено формалізоване та неформалізоване залучення роботодавців до освітнього процесу, їхню постійну зацікавленість у працевлаштуванні випускників ОП. Котелевич Т.В. (також і випускниця даної ОП) висловила зацікавленість у випускниках даної ОП для розширення послуг із викладання іспанської мови херсонського ПП «Мовавей», зокрема онлайн викладання. Котелевич Т.В. також розповіла про свою допомогу кафедрі із залучення носіїв мови до викладання. Власенко Ю.В. (також і випускниця даної ОП) високо оцінила якість викладання на даній ОП і кадровий склад ОП та окреслила потребу ІТ-компанії «Arr flame» у випускниках. Власенко Ю.В. також наголосила на тому, що отримані знання та навички дозволяють випускникові ОП бути цілком конкурентоспроможним на українському ринку праці. Божкевич С.П. висловила задоволеність достатнім рівнем мовної та методичної підготовки випускників і наявність постійного багаторічного діалогу з кафедрою з метою покращення практичної складової ОП. Надані додаткові докази та онлайн зустрічі підтверджують наявність широкого кола постійних і потенційних роботодавців із різних сфер ринку праці, які систематично співпрацюють із кафедрою німецької та романської філології.

4. Заклад вищої освіти залучає до аудиторних занять професіоналів-практиків, експертів галузі, представників роботодавців.

Кафедра співпрацює з вченими українських та зарубіжних ЗВО. У травні 2019 р. професор Нотінгемського університету (Велика Британія) П. Стоквелл провів лекцію з актуальних проблем лінгвістики для студентів факультету іноземної філології (на сторінці за посиланням) (<https://cutt.ly/VgC1UPL>). У березні 2019 р. доктор педаг. наук, професор кафедри французької філології Одеського національного університету ім. І.І. Мечникова Князян М.О., провела лекцію на тему «Методи організації самостійної роботи студентів: вітчизняний та зарубіжний досвід». У листопаді 2019 р. доктор філол. наук, професор кафедри німецької філології і перекладу Харківського національного університету ім. В.Н. Каразіна Безугла Л.Р. провела лекцію на тему «Метафора в рекламному тексті». З огляду на вже встановлені академічні контакти та зв'язки з роботодавцями, але враховуючи їхню несистематичність, відсутність участі роботодавців і професіоналів-практиків у проведенні теоретичних і практичних занять, ЕГ рекомендує ЗВО розглянути можливість систематичного залучення до викладання вибірково курсів представників роботодавців і академічної спільноти інших ЗВО-партнерів. Також під час онлайн зустрічі здобувачі ОП звернули увагу на необхідність ширшого залучення носіїв іспанської мови (професіоналів-практиків і викладачів зарубіжних ЗВО) до аудиторних занять.

5. Заклад вищої освіти сприяє професійному розвитку викладачів через власні програми або у співпраці з іншими організаціями.

У відомостях СО вказано як основні форми сприяння ЗВО професійному розвитку викладачів університетські аспірантура (13.00.02 – теорія та методика навчання (германські мови), 10.02.04 – германські мови, 035 Філологія) і докторантура (035 Філологія). Стажування в українських і зарубіжних ЗВО регламентується чинними «Положенням про підвищення кваліфікації та стажування педагогічних і науково-педагогічних працівників ХДУ та про

приймання на підвищення кваліфікації науково-педагогічних працівників з інших закладів освіти» (<https://cutt.ly/BgC1Jiy>) (затверджено наказом ректора 03.10.2019 р. № 771-Д) (у відомостях про СО помилково вказано вже не чинне Положення) та «Положенням про академічну мобільність науково-педагогічних працівників та адміністративного персоналу ХДУ» (<https://cutt.ly/agC1Z4Z>) (затверджено наказом ректора 02.06.2020 р. № 494-Д). ЕГ було надано підтверджуючі докази про проходження стажування та планове підвищення кваліфікації в інших ЗВО викладачами даної ОП. Під час онлайн зустрічей із адміністрацією ЗВО та з викладачами ЕГ з'ясувала, що останнім часом в університеті налагоджено внутрішню систему підвищення кваліфікації «Університетська школа професійного розвитку» (на сторінці за посиланням) (<https://cutt.ly/ZgC1B5U>). На підставі аналізу відомостей СО, наданих ЗВО додаткових доказів та інформації з відкритих джерел, ЕГ рекомендує ЗВО звернути увагу на необхідність забезпечення підвищення кваліфікації науково-педагогічних і педагогічних працівників за вибраною ними формою та видом навчання один раз на п'ять років і запланувати відповідну участь зазначених викладачів у програмах професійного розвитку: Поторій Н.В., Зубрової О.А., Гончаренко О.М. Під час онлайн зустрічі з адміністрацією ЗВО ЕГ з'ясувала, що в університеті з початком карантинних обмежень і впровадженням дистанційного навчання започатковано курси з цифрової грамотності для викладачів тощо.

6. Заклад вищої освіти стимулює розвиток викладацької майстерності.

Мотивація професійного розвитку викладачів ЗВО регламентується новим «Положенням про критерії преміювання науково-педагогічних працівників Херсонського державного університету» (<https://cutt.ly/UgC12bj>) (наказ від 03.03.2020 р. № 239-Д). Як було наголошено під час онлайн зустрічі з адміністрацією ЗВО першим проректором, д. пед. н., проф. Омельчуком С.А., важливим чинником стимулювання розвитку викладацької майстерності є нова рейтингова система оцінювання діяльності викладачів, яка налагоджена у ЗВО (<https://cutt.ly/TgC18qo>). Відповідно до «Положення про критерії преміювання...» викладачі преміюються за успішний захист дисертацій і отримання вчених звань, публікаційну активність у календарному році у виданнях, що індексуються в наукометричних базах даних (далі – НБД) Scopus та Web of Science Core Collection, преміюються головні редактори наукових фахових видань університету, збірники яких пройшли атестацію на категорію «Б» і «А», преміюються автори монографій у видавництвах категорій А, В, С за класифікацією SENSE, науково-педагогічні працівники ХДУ за розроблення дистанційних курсів з електронними освітніми ресурсами, підготовленими на сайтах Херсонського віртуального університету або KSU online, за наукове керівництво студентами, які перемогли у Всеукраїнському конкурсі студентських наукових робіт і Всеукраїнських студентських олімпіадах, гаранті ОП за акредитацію освітніх програм за критеріями Національного агентства із забезпечення якості вищої освіти тощо (як додатковий доказ ЕГ було надано скан-копію довідки бухгалтерії ХДУ від 03.11.2020 р. про преміювання викладачів ОП Поліщук І.Є., Кіщенко Ю.В. в квітні-червні 2020 р.).

Загальний аналіз щодо Критерію 6:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 6.

Наявність широкого кола постійних і потенційних роботодавців із різних сфер ринку праці, які систематично співпрацюють із кафедрою німецької та романської філології. У ЗВО наявна нормативно-правова база та система заходів, яка регламентує стимулювання і розвиток професійних компетентностей викладачів, а також матеріально заохочує науково-педагогічних працівників університету, які постійно вдосконалюють свою викладацьку майстерність, активно працюють над науковими дослідженнями, в тому числі й у якості керівників студентських наукових робіт.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 6.

У ЗВО слід вдосконалити систему сприяння стажуванню, що дозволить постійно підвищувати як професійну, так і академічну кваліфікацію викладачів ОП. ЕГ рекомендує ЗВО звернути увагу на необхідність заохочення окремих науково-педагогічних працівників до публікацій у провідних закордонних та українських фахових виданнях, безпосередньо пов'язаних зі специфікою та змістовим наповненням нормативних ОК, викладання яких вони забезпечують, і на інституційному рівні розробити дієві заходи для забезпечення повної відповідності академічної кваліфікації викладачів визначеним цілям і програмним результатам навчання. ЕГ пропонує під час конкурсного добору враховувати відповідність поданих документів претендентами про результати наукової та професійної активності до вимог, встановлених до науково-педагогічних працівників чинними Ліцензійними умовами провадження освітньої діяльності. Недоліком є відсутність залучення представників роботодавців, експертів галузі та професіоналів-практиків до аудиторних занять, тому ЕГ рекомендує ЗВО розглянути можливість до систематичного залучення до викладання вибіркового курсів представників роботодавців і академічної спільноти інших ЗВО-партнерів. Також за результатами онлайн зустрічі із здобувачами ОП ЕГ звертає увагу на необхідність ширшого та систематичного залучення носіїв іспанської мови (професіоналів-практиків) до аудиторних занять.

Рівень відповідності Критерію 6.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 6.

Професійна та академічна кваліфікація загалом відповідає цілям ОП та дозволяє досягти цілей програми та програмних результатів навчання. Процедури конкурсного добору викладачів є прозорими, зрозумілими та забезпечують необхідний рівень професіоналізму. У ЗВО започатковано систему стимулювання професійного розвитку викладачів. Окремі недоліки стосовно відсутності залучення представників роботодавців, експертів галузі та професіоналів-практиків до аудиторних занять можуть бути вирішені в робочому порядку за умови налагодженої спільної роботи гаранта, групи забезпечення та адміністрації ЗВО. Зазначені недоліки не впливають на якість реалізації ОП.

Критерій 7. Освітнє середовище та матеріальні ресурси:

1. Фінансові та матеріально-технічні ресурси (бібліотека, інша інфраструктура, обладнання тощо), а також навчально-методичне забезпечення освітньої програми забезпечують досягнення визначених освітньою програмою цілей та програмних результатів навчання.

Згідно з інформацією на сайті університету (на сторінці за посиланням) (<https://cutt.ly/cgBdowM>), відомостей СО, а також під час огляду матеріально-технічної бази (<https://cutt.ly/WgBdFzF>) з'ясовано, що для реалізації ОП виділено аудиторний фонд та інші навч. приміщення за адресою: вул. Університетська, 27, відповідно до Наказу МОН 03.06.2016 р. № 621 «Про закріплення держ. майна за Херсонським державним університетом на праві господарського відання». Згідно з тим же наказом, в рамках реалізації даної ОП використовуються спорткомплекс, спортзали, спортмайданчики, басейн; наукова бібліотека, юридична клініка. За університетом закріплені спортивно-оздоровчий табір «Буревісник». Окремі здобувачі проживають в гуртожитках (відремонтовані, із системою відеоспостереження). На відповідній онлайн зустрічі здобувачі висловили задоволеність умовами проживання в гуртожитку. Згідно з інформацією на відеодоказах, наданих експертній групі для ознайомлення, факультет української й іноземної філології та журналістики має конференц-зал, обладнаний для читання лекцій у реальному режимі та режимі онлайн і проведення конференцій, лінгафонний кабінет, обладнаний 13-ма комп'ютерами та 4-ма кабінками для синхронного перекладу. 5 аудиторій з тих, які забезпечують навчання на ОП, обладнані стаціонарним проєкційним та мультимедійним обладнанням. Кафедра німецької та романської філології має кілька ноутбуків, телевізорів та програвачів. Програмне забезпечення ОП охоплюють: ресурс KSU online, який працює на платформі Moodle, а також ресурс «Херсонський віртуальний університет». Як зазначалося на онлайн зустрічах в умовах дистанційного та змішаного навчання також активно застосовуються сервіси відеоконференцій Zoom, Google Classroom та Google-Meet. Ресурс KSU Feedback застосовується для проведення анонімних опитувань.

2. Заклад вищої освіти забезпечує безоплатний доступ викладачів і здобувачів вищої освіти до відповідної інфраструктури та інформаційних ресурсів, необхідних для навчання, викладацької та/або наукової діяльності в межах освітньої програми.

Освітнє середовище, створене у ХДУ, загалом задовольняє потреби та інтереси здобувачів ОП. Здобувачі мають безпосередній, безоплатний доступ до ресурсів бібліотечного фонду (про що вони повідомили експертів під час онлайн зустрічі), на всій території університету є хороше Wi-Fi покриття. Свої наукові потреби здобувачі задовольняють шляхом участі в міжнародних та всеукраїнських конференціях, олімпіадах та конкурсах наукових робіт. На території парку ХДУ є 2 ігрові спортивні майданчики і третій з тренажерами, є також окремий спорткомплекс. Студенти та викладачі ОП мають змогу безкоштовно відвідувати басейн в п'ятницю на третій парі, що допомагає їм реалізувати свої спортивні потреби (про це зазначила гарант ОП на зустрічі ЕГ з НПП). Голова студентської ради факультету О.Р. Ларіна під час зустрічі ЕГ зі студентським самоврядуванням зазначила, що творчі потреби здобувачі задовольняють шляхом участі у творчих заходах та конкурсах різних рівнів, форм та спрямувань, зокрема: «Фестиваль мистецтв», «Голос ХДУ», «Кінофестиваль», «Молода хвиля». Крім того, для студентів та здобувачів працює медичний центр (на базі 3-го гуртожитку), соціально-психологічна служба, юридична клініка (6 корпус, 1-й поверх), де студенти беруть участь у правопросвітницьких заходах, а також можуть отримати фахову первинну правову допомогу. Зокрема, за словами директора клініки Ю.В. Алябова студентам допомагають документально оформити соціальні заяви, заяви стосовно правопорушень до поліції тощо.

3. Освітнє середовище є безпечним для життя та здоров'я здобувачів вищої освіти, що навчаються за освітньою програмою, та дозволяє задовольнити їхні потреби та інтереси.

Безпека освітнього середовища в ХДУ підтримується комплексом заходів, передусім проведенням реставраційних робіт, обладнанням аварійних виходів, забезпеченням аудиторій та інших приміщень вогнегасниками. Контроль за

безпекою життєдіяльності університету здійснює Відділ охорони праці (<https://cutt.ly/sgCodov>). У ЗВО існує система інструктажів щодо Правил пожежної безпеки, цивільного захисту та дій у надзвичайних ситуаціях, що регулюється «Положенням про комісію з питань спостереження за безпечною експлуатацією будівель та споруд ХДУ» (<https://cutt.ly/GgCojUk> (№ 396 від 04.05.2020 р.)). На зустрічі під час огляду наукової бібліотеки, директор бібліотеки Арустамова Н.А. зазначила, що всі працівники проходять планові та інші інструктажі з питань цивільного захисту, пожежної безпеки та дій у надзвичайних ситуаціях. Таку інформацію підтвердили також здобувачі і викладачі. У приміщеннях корпусів відремонтовано вбиральні, дотримуються санітарно-епідеміологічні норми, наявні антисептики та захисні маски, а також здійснюється вимірювання температури на вході. У розпорядженні студентів є їдальня, кафетерій і буфет. У ЗВО працює медичний центр первинної допомоги. Медичний центр складається з кабінету лікаря, маніпуляційного кабінету, денного стаціонару, кабінету діагностики та фізіотерапії. Також на базі університету функціонує Соціально-психологічна служба (<https://cutt.ly/xgBfagu>). Її керівник Г.О. Нікітенко повідомила під час зустрічі з експертами, що діяльність служби охоплює консультативний, діагностичний напрямки, тренінгову роботу, школу волонтерів та сектор соціальної інклюзії. Здобувачі ОП під час зустрічі повідомили, що знають про існування такої служби, проте не мали потреб звернутися за допомогою, попри це, у її складі брали участь у волонтерських проектах. У ЗВО також є з гуртожитки обладнані системою відеоспостереження, кімнатами самопідготовки з безкоштовним доступом до Wi-Fi. В кухнях гуртожитків є мікрохвильові печі, електрочайники, духові шафи, є пральні кімнати з пральними машинами та спортзали з тренажерами; студентський кінотеатр та кімнати для студентських родин, а також велокімнати та місця для велопаркування.

4. Заклад вищої освіти забезпечує освітню, організаційну, інформаційну, консультативну та соціальну підтримку здобувачів вищої освіти, що навчаються за освітньою програмою.

Під час дистанційної експертизи було виявлено достатній рівень освітньої, організаційної, інформаційної та консультативної підтримки здобувачів. Організаційна та інформаційна підтримка. Є електронний розклад на сайті, функціонує система дистанційного навчання KSU online. Для реалізації цієї системи використовується освітнє середовище Moodle, на якому під час карантину викладачі активізували змістове наповнення та розробку своїх ОК. Інформаційна підтримка студентів здійснюється за допомогою дощок оголошень, Телеграм-каналу @ksu_talks, інформування через сайт факультету, університету. В період дистанційного навчання викладачі, здобувачі, органи студ. самоврядування активно підтримують зв'язок за допомогою інших платформ: Google Classroom, Zoom та різноманітних месенджерів: Telegram, Viber. Всі події студентського життя висвітлюються в соцмережах: Instagram (<https://cutt.ly/cgCoXbA>), Facebook (<https://cutt.ly/fgC671l>). Соціальна підтримка. Функціонує студентський уряд (студрада) і профком. Профком надає матеріальну допомогу соціальні стипендії (<https://cutt.ly/tgCo3RS>) та заохочення здобувачам вищої освіти. Консультативна підтримка здійснюється через Соціально-психологічну службу університету, а права – через Юридичну клініку (<https://cutt.ly/SgCo56p>). Проведені у ЗВО опитування здобувачів (надані ЕГ як додатковий доказ) носять частковий характер і стосуються безпосередньо якості освітнього процесу на конкретних ОК, проводяться після завершення курсу. Слід зазначити, що в узагальненому аналізі опитування (<https://cutt.ly/EgC2epn>) однією з рекомендацій студентів факультету була висловлена необхідність покращення матеріально-технічної бази. Під час спілкування з експертами студенти ОП не виявили незадоволення рівнем освітньої, організаційної, інформаційної та консультативної підтримки здобувачів.

5. Заклад вищої освіти створює достатні умови для реалізації права на освіту особами з особливими освітніми потребами, що навчаються за освітньою програмою.

Правила прийому ЗВО окреслюють умови для реалізації права на освіту особами з особливими освітніми потребами (<https://cutt.ly/JgC2yle>) (параграф 8 Правил прийому). На факультеті були здобувачі з частковим порушення мови та слуху, рухового апарату, зору. З метою забезпечення прав здобувачів з особливими потребами університет активно співпрацює з представниками «Інваспорту», що під час вступних випробувань признає осіб, професійна підготовка яких надає право здійснювати спеціальний супровід вступників з інклюзіями (наприклад, фахівця зі спеціальної освіти, кандидата педагогічних наук Глушенко І.І. (наказ від 08.07.2019 р. № 551-Д); кандидата педагогічних наук, відповідальну за супровід вступників інклюзивного простору Лопатко Л.А. (наказ від 20.07.2018 р. № 589- Д)), які здійснюють супровід вступників під час складання іспитів, надають професійну допомогу у спілкуванні з іншими учасниками академічної спільноти тощо. Щодо корпусу, де реалізується дана ОП, то для маломобільних здобувачів вищої освіти обладнаний пандус та передбачене навчання в аудиторіях першого поверху. На першому поверсі також обладнана вбиральня для маломобільних здобувачів вищої освіти. Головний корпус (8-миповерхова будівля) обладнаний пандусом, спеціальним підйомником та має 4 ліфти. Питання забезпечення освіти осіб з особливими потребами координує сектор соціальної інклюзії Соціально-психологічної служби. Наразі особи з особливими освітніми потребами на ОП відсутні.

6. Існує чітка і зрозуміла політика і процедури вирішення конфліктних ситуацій (зокрема пов'язаних з сексуальними домаганнями, дискримінацією та/або корупцією тощо), яка є доступною для усіх учасників освітнього процесу та послідовно дотримується під час реалізації освітньої програми.

В ЗВО розроблено положення про врегулювання конфліктних ситуацій в Херсонському державному університеті (№ 477-Д від 29.05.2020 р.) (<https://cutt.ly/igC2s5n>). Згідно з цим Положенням, у разі випадків дискримінації, утиску, булінгу чи сексуальних домагань в університеті, здобувач або співробітник має можливість надати звернення анонімно до «скриньки довіри» або на ім'я ректора університету, в тому числі шляхом застосування засобів електронної комунікації. У ЗВО також діє Порядок реагування на випадки булінгу, сексуальних домагань та дискримінації у ХДУ (Наказ ХДУ № 480-/1 від 29.05.2020 р.) (<https://cutt.ly/XgC2jQt>). Згідно з цим Порядком, врегулювання будь-яких конфліктних ситуацій здійснюється Тимчасовою комісією, створеною за ініціативи ректора. Під час опитування студентів та НПП було з'ясовано, що студенти і викладачі знають про те, що у них існує можливість звернутися по допомогу, користуючись скринькою довіри або зателефонувати на "антикорупційну лінію" чи написати на електронну адресу довіри (anti.koruptsiya@ukr.net), а також, що потім це питання може розглядатися комісією. Жоден з присутніх здобувачів на зустрічах з експертами не користувався цією можливістю, всі конфлікти вирішувались зверненням до викладачів, завідувача кафебри чи декана факультету. З метою запобігання та виявлення корупції у ЗВО введено посаду уповноваженої особи ректора з питань запобігання та виявлення корупції, а також діє "Антикорупційна програма ХДУ" (<https://cutt.ly/3gC2nAR>), де чітко прописана процедура врегулювання конфлікту інтересів та дії здобувачів, НПП чи інших співробітників університету у випадку виявлення корупції. На онлайн зустрічах відповідальні особи підтвердили, що конфліктних ситуацій на даній ОП зафіксовано не було.

Загальний аналіз щодо Критерію 7:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 7.

Конференц-зал та навчальні аудиторії, обладнані стаціонарними проекторами та мультимедіа. Спеціальна аудиторія для навчання синхронному перекладу. Комфортні гуртожитки. Достатність аудиторного фонду. Соціально-психологічна служба університету, Юридична клініка, сучасні медичний центр, спорткомплекс і басейн. Працює система KSU online та інші електронні платформи для дистанційного навчання, система KSU Feedback для анонімних опитувань. Покриття wi-fi та безоплатний доступ до нього. Пристосування навчального корпусу для доступу здобувачів вищої освіти з особливими освітніми потребами. Функціонує "Антикорупційна програма ХДУ". Достатнє забезпечення бібліотечними фондами наукової бібліотеки університету.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 7.

Недостатня кількість опитувань здобувачів, зокрема відсутні опитування здобувачів щодо виявлення рівня їхньої задоволеності освітнім середовищем, організаційною, інформаційною, консультативною та соціальною підтримкою з боку ЗВО, що є недоліком в контексті відповідності даному критерію. Не проводилось також опитування з питань врегулювання конфлікту інтересів. Рекомендуємо проводити розширені опитування здобувачів ОП, які включали б питання щодо задоволеності методичним забезпеченням, доступу до комп'ютерної техніки, інформуванням про навчальні, наукові та позанавчальні заходи, оснащення аудиторій, можливостей дистанційного користування бібліотечними фондами, зручності розкладу, дотримання правил академічної доброчесності тощо.

Рівень відповідності Критерію 7.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 7.

Загалом вимоги критерію дотримано, під час ознайомлення з додатковими доказами, нормативними документами ЗВО, його сайтом та під час дистанційної експертизи було встановлено, що здобувачі і викладачі мають безоплатний доступ до інфраструктури, що необхідна для навчання і викладання. Налагоджена система дистанційного навчання та система консультаційної, організаційної, соціальної, освітньої та інформативної підтримки, що загалом сприяють досягненню цілей, завдань, програмних результатів навчання. Проте відсутність інтерв'ювання здобувачів щодо рівня задоволеності існуючими умовами освітнього середовища є недоліком і не дозволяє зробити певні висновки стосовно того, чи враховуються побажання здобувачів в процесі покращення освітнього середовища.

Критерій 8. Внутрішнє забезпечення якості освітньої програми:

1. Заклад вищої освіти послідовно дотримується визначених ним процедур розроблення, затвердження, моніторингу та періодичного перегляду освітньої програми.

Процедури розроблення, затвердження, моніторингу та періодичного перегляду ОП регулюються у ЗВО Положенням про освітню програму (наказ від 03.03.2020 р. № 242-Д) (<https://cutt.ly/hgC2INy>) і Внутрішньою системою забезпечення якості освіти (ВСЗЯО) ХДУ (№ 831-Д, наказ ХДУ від 06.12.2017 р.) (документ розміщений за посиланням: <https://cutt.ly/dgC2FEq>) і є чіткими та зрозумілими та дотримуються в межах ОП. На онлайн зустрічах ЕГ переконалася в тому, що перегляд ОП має регулярний характер, якому передують обговорення на розширених засіданнях кафедри, на які запрошуються як представники студентства, випускники ОП, так і роботодавці. За підсумками відповідної онлайн зустрічі, ЕГ звертає увагу ЗВО на потребу ширшого залучення випускників даної ОП як зовнішніх стейкхолдерів до процедур розроблення, затвердження, моніторингу та періодичного перегляду освітньої програми.

2. Здобувачі вищої освіти безпосередньо та через органи студентського самоврядування залучені до процесу періодичного перегляду освітньої програми та інших процедур забезпечення її якості як партнери. Позиція здобувачів вищої освіти береться до уваги під час перегляду освітньої програми.

Аналіз відомостей СО, додатково наданих документів та спілкування експертів з НПП, гарантами та стейкхолдерами засвідчили, що ОП розробляється і переглядається згідно з «Положенням про освітню програму» (наказ від 03.03.2020 р. № 242-Д): <https://cutt.ly/4gC2VqN> Перегляд ОП відбувається не рідше ніж 1 раз на 2 роки на засіданні кафедри за участю роботодавців, здобувачів вищої освіти та НПП. Так, згідно з протоколом № 2 від 07.10.2019 р. здобувач Сорокотяга І.В. вказала на важливість збільшення кількості кредитів дисципліни «Практичний курс другої іноземної мови та перекладу», а також введення дисципліни «Актуальні проблеми перекладознавства». Здобувач Горяєва В.О. підтримала ідею збільшення питомої ваги дисциплін вільного вибору та наголосила на необхідності збільшення аудиторного навантаження на вивчення ОК 5 «Комунікативні стратегії першої іноземної мови» (Протокол № 2 від 07.10.2019 р.). Необхідні зміни було внесено в ОП. Під час зустрічі здобувач Свердлова О.В. та представники студентського самоврядування зазначили, що проводилось опитування стосовно якості дистанційного навчання і за результатами такого опитування була збільшена кількість онлайн платформ (ЗВО додав веб-сервіс Google Classroom). Вони також повідомили, що їх запрошували на засідання кафедри для обговорення ОП. Проте як побажання, вони висловили лише збільшення кількості онлайн платформ. Здобувач Свердлова О.В. також вказала на проведення опитувань за результатом вивчення дисципліни в кінці семестру та зазначила, що знає про можливість висловлювати побажання стосовно змін в ОП на сайті університету, проте такою нагодою студенти не користувались. Аналіз опитувань здобувачів, наданих експертній групі (за результатами прочитання окремої дисципліни), а також висвітлений на сайті ХДУ <https://cutt.ly/GgC2z3H>, <https://cutt.ly/HgC26lm> засвідчив, що вони загалом задоволені дисциплінами освітньої програми, рівнем викладання та оцінювання, проте розширених опитувань, які стосувалися б безпосередньо змісту ОП не проводилось. Цю інформацію студенти підтвердили під час зустрічі. На сайті ХДУ анонсоване розпорядження про опитування здобувачів ВО стосовно критеріїв якості освітніх програм, кінцевим терміном зазначено 27.11.2020 року. (<https://cutt.ly/ngC9ysd>).

3. Роботодавці безпосередньо та/або через свої об'єднання залучені до процесу періодичного перегляду освітньої програми та інших процедур забезпечення її якості як партнери.

За результатами зустрічі з роботодавцями, аналізу їх відгуків та додаткових доказів ЕГ пересвідчилась, що їх залучають до процесу забезпечення якості ОП як партнерів. Так, згідно з протоколом №2 засідання кафедри німецької і романської філології від 07.10.2019р. к. педагог. н., старший викладач Херсонської державної морської академії, випускник ОП «ПМСО. Мова і література (іспанська, англійська)», Гузь А.В., підкреслив, що у підготовці здобувачів другого (магістерського) рівня вищої освіти, університету потрібно знайти можливість для збільшення тижневого навантаження з основних фахових філологічних дисциплін, а також надавати консультації студентам щодо самостійної підготовки, введення елементів дистанційної форми навчання. Психолог відділу аналітичної роботи, документування та перекладу Миколаївського пункту тимчасового перебування іноземців та осіб без громадянства, підкреслила доцільність включення ВК 6 «Теорія міжкультурної комунікації / Теорія перекладу як міжкультурної комунікації» до ОП. (Протокол засідання кафедри №10 а від 22.06.2020 р.). Такі зміни було внесено в ОП. Під час зустрічі ЕГ з роботодавцями, керівник і власник кабінету іноземних мов ПП «Мовавей» Котелевич Т.В. наголосила на необхідності введення ОК «Онлайн та змішане навчання». HR спеціаліст ІТ компанії «Appflame» Власенко Ю.В. підкреслила необхідність вдосконалення навичок ведення бізнес-переговорів та переписки. Такі зміни наразі на етапі обговорення. Тож вимоги підкритерію 3, критерію 8 виконуються.

4. Існує практика збирання, аналізу та врахування інформації щодо кар'єрного шляху випускників освітньої програми.

Під час зустрічі з сервісними структурними підрозділами, керівник гуманітарного відділу Жмак Л.А. зазначила, що вони проводять «Дні кар'єри», «Ярмарки вакансій», зустрічі з потенційними роботодавцями, де пропонують вакансії. Проте і на сторінці Гуманітарного відділу і в Положенні про гуманітарний відділ ХДУ та про його складову – Сектор сприяння працевлаштуванню не показано, що в їхні функції входить відслідковування кар'єрного шляху – лише сприяння працевлаштуванню. Попри це, всі випускники є працевлаштованими, в тому числі – за спеціальною, що зазначено у відомостях СО та підтверджено Жмак Л.А., а також гарантами під час зустрічей. На кафедрі є також відповідальна особа за контакти з випускниками – доцент Голотюк О.В. Проте немає інформації

щодо анкетування випускників, а також на сайтах факультету та університету відсутня інформація про співпрацю з випускниками ОП. На сторінці Сектора сприяння працевлаштуванню є зведена таблиця працевлаштування випускників 2018-2019 рр., проте вона є узагальненою і не містить інформації за галуззю знань чи спеціальністю (<https://cutt.ly/egC9lo9>). Не йшлося під час зустрічей також і про відповідну Асоціацію випускників чи подібне товариство чи об'єднання. Самі випускники зазначили, що задоволені ОП та рівнем викладання на ній і продовжують неформальне спілкування з викладачами. Отже, позитивним чинником в контексті внутрішнього забезпечення якості освіти було б: підтримування практики відслідковування кар'єрного шляху випускників; проведення їх опитувань, які б охоплювали багато сфер: задоволеність випускників процесом навчання і отриманими компетентностями, їхнім працевлаштуванням до, під час і після закінчення навчання, їхня задоволеність ЗВО та якістю ОП, на якій вони навчалися; створення Асоціації випускників.

5. Система забезпечення якості закладу вищої освіти забезпечує вчасне реагування на виявлені недоліки в освітній програмі та/або освітній діяльності з реалізації освітньої програми.

Внутрішнє забезпечення якості освітньої програми у Херсонському державному університеті здійснюється відділом забезпечення якості освіти (<https://cutt.ly/EgC9bbc>) і Внутрішньою системою забезпечення якості освіти (ВСЗЯО) ХДУ (наказ від 06.12.2017 р. № 83-Д), документ розміщений за посиланням <https://cutt.ly/LgVwYxY>, також Порядком оцінювання результатів навчання здобувачів освіти (наказ від 07.09.20 р. № 803-Д), Порядком опитування учасників освітнього процесу та стейкхолдерів щодо якості освіти та освітнього процесу в Херсонському державному університеті (від 03.07.20 р. № 619-Д) та ін., що розміщені на сайті відділу забезпечення якості освіти (<https://cutt.ly/ugC9T6G>). Система забезпечення якості закладу освіти забезпечує реагування на виявлені недоліки в освітній програмі та освітній діяльності відповідно до Положень, зазначених вище: здійснює контроль за переглядом ОП, за якістю знань та опитувань здобувачів ВО, за якістю кадрового складу (рейтингування викладачів, програми стажування, школа професійного розвитку), за забезпеченням ефективної системи запобігання та виявлення плагіату, управлінням інформацією в політиці забезпечення якістю, взаємодією з НА із забезпечення якості вищої освіти. Рейтингове оцінювання НПП, кафедр і факультетів ХДУ, наказ від 07.04.20 р. № 335-Д (<https://cutt.ly/4gC9P3i>) ілюструє окремі прогалини в царині публікацій НПП кафедри німецької та романської філології у журналах, що входять до баз Scopus та WoS. Система забезпечення якості ХДУ реагує на ці недоліки при конкурсі на заміщення вакантних посад на кафедрі, тому НПП використовують усі можливості для поліпшення ситуації. Викладачі кафедри долучилися до міжнародного проекту «Вивчай та розрізняй: інфо-медійна грамотність». На кафедрі постійно обговорюються побажання здобувачів, що сприяє перегляду ОП. В кінці року проводяться усні опитування стосовно рівня задоволеності здобувачів навчальними дисциплінами і відповідно до цього коригується навчальний план на наступний рік. Експерти також отримали результати письмових опитувань здобувачів. Здійснювані на кафедрі і факультеті заходи дозволяють внести корективи в освітню програму, у підходах до оцінювання знань, а також удосконалення методів викладання на конкретних ОК. ЕГ було встановлено, що внутрішній моніторинг реалізації ОП із залученням різних груп стейкхолдерів є систематичним, але потребує вдосконалення процедура опитування стейкхолдерів – зокрема, до неї варто включити випускників і роботодавців.

6. Результати зовнішнього забезпечення якості вищої освіти (зокрема, зауваження та пропозиції, сформульовані під час попередніх акредитацій), беруться до уваги під час перегляду освітньої програми.

Акредитація є первинною. Проте, відповідно до відомостей СО і за словами завідувача кафедри, Солдатової С.М., досвід акредитації інших ОП дозволив розширити наукову тематику кафедри німецької та романської філології, а також налагодити співпрацю з іншими ЗВО у контексті вдосконалення ОП, зокрема – Національним технічним університетом України «Київський політехнічний інститут ім. Ігоря Сікорського», Київським університетом ім. Бориса Грінченка. ЕГ констатує, що позитивним чинником є врахування на інституційному рівні результатів акредитаційної експертизи ОП «014 Середня освіта (мова і література іспанська)», яка відбулася в червні 2020 р. (<https://cutt.ly/YgC9Zzz>), в плані запровадження заходів протидії академічній недоброчесності.

7. В академічній спільноті закладу вищої освіти сформована культура якості, яка сприяє постійному розвитку освітньої програми та освітньої діяльності за цією програмою.

В академічній спільноті закладу вищої освіти сформована культура якості, яка сприяє постійному розвитку освітньої програми та освітньої діяльності за цією програмою. У відомостях СО вказано, що учасники освітнього процесу долучаються до перегляду ОП на всіх етапах, на це вказують і Протоколи засідань кафедри, наданих експертам. Здобувачі і НПП свідомі стосовно перевірки робіт на плагіат, знають, яка система використовується для цього. Наукові керівники повідомляють здобувачам на початку навчання про важливість дотримання академічної доброчесності, акцентуючи увагу на репутації здобувача. Проводяться окремі заходи, присвячені академічній доброчесності, існують кодекси академічної доброчесності здобувача та НПП ХДУ (<https://cutt.ly/MgC9Buo>), а також окремий освітній компонент загальноуніверситетського рівня «Академічна доброчесність» (про що повідомив перший проректор С.А. Омельчук на зустрічі з керівництвом університету), спрямовані на розвиток навичок академічного письма тощо. Існують гарячі лінії для повідомлення про корупцію, але здобувачі даної ОП не мали потреби у відповідному зверненні.

Загальний аналіз щодо Критерію 8:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 8.

Серед сильних сторін в контексті Критерію 8 відзначимо наступні: Фактичне залучення до розробки і моніторингу ОП здобувачів, представників студентського самоврядування і роботодавців через засідання кафедри, внесення необхідних змін в ОП, про що свідчать їхні відгуки під час візиту ЕГ та протоколи засідань кафедри. Проведення заходів, присвячених академічній доброчесності та окремий освітній компонент «Академічна доброчесність». Налагоджена співпраця з іншими ЗВО в контексті вдосконалення ОП. Внутрішня система забезпечення якості ЗВО реагує на недоліки, які виявлялися в ОП під час здійснення процедур внутрішнього забезпечення якості та прагне їх усунути.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 8.

Серед слабких сторін в контексті критерію 8 відзначимо наступні: Обмежений зміст питань в анкетах для здобувачів. Опитування здобувачів проводяться лише стосовно якості викладання навчальних дисциплін і тому зміст анкет потребує вдосконалень, оскільки не містить питань, безпосередньо пов'язаних з ОП. Відсутні також опитування випускників стосовно їх задоволеності процесом навчання і отриманими компетентностями, їхнього працевлаштування до, під час та після закінчення навчання, їхня остаточна задоволеність ЗВО та якістю ОП, на якій вони навчалися. Відсутня інформація про співпрацю з випускниками ОП на сайтах факультету та університету. Рекомендуємо проводити розширені опитування здобувачів ОП, які включали б питання щодо структури навчальних дисциплін, методів проведення навчальних занять, забезпечення теоретичної і практичної підготовки, форм навчання, перелік дисциплін ОП (окремо вибіркових), розподілу годин між ОК, розподілу годин між лекціями та практичними заняттями, форм проведення контролю, критеріїв оцінювання знань поточної та підсумкової успішності, проведення практик (окремо: термін, тривалість і бази) тощо. Рекомендуємо налагодити формальну співпрацю з випускниками шляхом створення товариства / асоціації випускників факультету, відповідних інформаційних сторінок на сайтах факультету, університету, в соцмережах, які відстежували б кар'єрний шлях випускників, а також слід активніше залучати випускників до процедур перегляду ОП.

Рівень відповідності Критерію 8.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 8.

Завдяки активному фактичному залученню стейкхолдерів до розробки, моніторингу і перегляду освітньої програми на ОП забезпечений досить високий рівень навчання і викладання. Академічний персонал і здобувачі загалом спрямовані на підвищення якості навчання. Зазначені окремі недоліки не є суттєвими і не впливають на якість освіти в цілому, що дає змогу визначити рівень відповідності Критерію 8 як В.

Критерій 9. Прозорість та публічність:

1. Визначені чіткі і зрозумілі правила і процедури, що регулюють права та обов'язки всіх учасників освітнього процесу, є доступними для них та послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми.

Під час ознайомлення експертами зі змістом веб-сайту університету були певні труднощі з пошуком необхідних документів (окремі документи розміщено в .doc форматі). Навігація по сайту ускладнюється незручним для користувача інтерфейсом. Незважаючи на це, правила і процедури, що регулюють права та обов'язки всіх учасників освітнього процесу, є чіткими, зрозумілими та доступними на сайті ХДУ. Всі вони зазначені у таких основних документах: 1) Правила внутрішнього розпорядку для осіб, які працюють та навчаються у ХДУ (Наказ від 15.06.2016 р.) (<https://cutt.ly/SgBoxX3>); 2) Статут ХДУ (у новій редакції) (Протокол Конференції трудового колективу № 1 від 17.04.2019 р.) (<https://cutt.ly/pgBobxP>); 3) Положення про організацію освітнього процесу в ХДУ (<https://cutt.ly/UgBomx8>). В ході зустрічі зі здобувачами вищої освіти експертами було з'ясовано, що учасники освітнього процесу ознайомлені зі своїми правами та обов'язками. Також свою поінформованість засвідчили і науково-педагогічні працівники та представники адміністративних і сервісних підрозділів, представники органів студентського самоврядування, які були присутні на аналогічній зустрічі.

2. Заклад вищої освіти не пізніше ніж за місяць до затвердження освітньої програми або змін до неї оприлюднює на своєму офіційному веб-сайті відповідний проект з метою отримання зауважень та пропозиції заінтересованих сторін.

Процедура оприлюднення освітньої програми та внесення змін до проекту програми налагоджена та відбувається у заявлені строки на веб сторінці кафедри (<https://cutt.ly/LgBoWPD>). Свої пропозиції учасники освітнього процесу можуть надсилати на електронну пошту deutscheksu@ukr.net (<https://cutt.ly/2gBgFt8>). На час проведення акредитаційної експертизи проект ОП 2020 року пройшов попереднє обговорення та був затверджений у встановленому порядку. За підсумками зустрічей із фокус групами, ЕГ констатує, що обговорення проекту ОП носило здебільшого неформальний характер або ж відбувалося на розширеному засіданні кафедри із залученням великої кількості стейкхолдерів. Відповідно до наданих протоколів засідання кафедри, онлайн зустрічей із стейкхолдерами та аналізу інформації у вкладці кафедри німецької та романської філології “Відгуки на ОП” (<https://cutt.ly/wgBoTXv>), форма зворотного зв'язку не стала обов'язковим елементом цієї процедури обговорення (<https://cutt.ly/sgBoUMV>), на що ЕГ пропонує звернути увагу.

3. Заклад вищої освіти своєчасно оприлюднює на своєму офіційному веб-сайті точну та достовірну інформацію про освітню програму (включаючи її цілі, очікувані результати навчання та компоненти) в обсязі, достатньому для інформування відповідних заінтересованих сторін та суспільства.

Інформація про освітню програму (включаючи її цілі, очікувані результати навчання та компоненти) своєчасно оприлюднюється на веб-сайті Херсонського державного університету в обсязі, достатньому для інформування відповідних заінтересованих сторін (стейкхолдерів) (<https://cutt.ly/NgBoPFw>). Крім того, на сторінці кафедри розміщені окремі силабуси ОК ОП (<https://cutt.ly/egBoDgM>).

Загальний аналіз щодо Критерію 9:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 9.

Серед сильних сторін в контексті Критерію 9 відзначимо наступні: зрозумілі й чіткі правила і процедури, що регулюють освітній процес за даною ОП; запровадження силабусів на інституційному рівні.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 9.

ЕГ рекомендує більш формалізовано залучати учасників освітнього процесу до висловлення пропозицій щодо ОП, в тому числі і через форми зворотного зв'язку. Слід переглянути структуру та форми представлення нормативної бази закладу вищої освіти та ОК ОП на офіційному веб-сайті. Недоліком є неповне представлення всіх РП і силабусів нормативних і вибіркового ОК для кожного року навчання на офіційному сайті ЗВО (відповідна сторінка кафедри німецької та романської філології).

Рівень відповідності Критерію 9.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 9.

Зважаючи на наведені сильні сторони та наявність незначних недоліків, експертна група дійшла висновку, що прозорість та публічність за ОП 035 Філологія відповідають рівню В за критерієм 9. Недолік, пов'язаний із неповним представленням РП і силабусів нормативних і вибіркового ОК на сайті ЗВО, можна швидко виправити у робочому порядку.

Критерій 10. Навчання через дослідження:

1. Зміст освітньо-наукової програми відповідає науковим інтересам аспірантів (ад'юнктів) і забезпечує їх повноцінну підготовку до дослідницької та викладацької діяльності у закладах вищої освіти за спеціальністю та/або галуззю.

не застосовується

2. Наукова діяльність аспірантів (ад'юнктів) відповідає напрямові досліджень наукових керівників.

не застосовується

3. Заклад вищої освіти організаційно та матеріально забезпечує в межах освітньо-наукової програми можливості для проведення і апробації результатів наукових досліджень відповідно до тематики аспірантів (ад'юнктів) (проведення регулярних конференцій, семінарів, колоквіумів, доступ до використання лабораторій, обладнання тощо).

не застосовується

4. Заклад вищої освіти забезпечує можливості для долучення аспірантів (ад'юнктів) до міжнародної академічної спільноти за спеціальністю, зокрема через виступи на конференціях, публікації, участь у спільних дослідницьких проектах тощо.

не застосовується

5. Існує практика участі наукових керівників аспірантів у дослідницьких проектах, результати яких регулярно публікуються та/або практично впроваджуються.

не застосовується

6. Заклад вищої освіти забезпечує дотримання академічної доброчесності у науковій діяльності наукових керівників та аспірантів (ад'юнктів), зокрема вживає заходів для виключення можливості здійснення наукового керівництва особами, які вчинили порушення академічної доброчесності.

не застосовується

Загальний аналіз щодо Критерію 10:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 10.

не застосовується

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 10.

не застосовується

Рівень відповідності Критерію 10.

не застосовується

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 10.

не застосовується

IV. Інші спостереження

У цьому розділі експертна група може викласти інші спостереження, пов'язані із освітньою програмою, освітньою діяльністю за цією програмою або процедурою проведення акредитації.

дані відсутні

V. Підсумки

На думку експертної групи, підстави для прийняття рішення про відмову в акредитації ОП, не пов'язані із відповідністю Критеріям оцінювання якості освітньої програми, **відсутні**.

За результатами акредитаційної експертизи експертна група вважає, що освітня програма відповідає Критеріям за наступними рівнями відповідності:

Критерій 1. Проектування та цілі освітньої програми	B
Критерій 2 . Структура та зміст освітньої програми	B
Критерій 3 . Доступ до освітньої програми та визнання результатів навчання	B
Критерій 4 . Навчання і викладання за освітньою програмою	B
Критерій 5 . Контрольні заходи, оцінювання здобувачів вищої освіти та академічна доброчесність	B
Критерій 6. Людські ресурси	B
Критерій 7. Освітнє середовище та матеріальні ресурси	B
Критерій 8. Внутрішнє забезпечення якості освітньої програми	B
Критерій 9. Прозорість та публічність	B
Критерій 10. Навчання через дослідження	не застосовується

За результатами акредитаційної експертизи рішенням експертної групи є **акредитація**.

Додатки до звіту:

Документ	Назва файла	Хеш файла
Додаток	ТАБЛИЦЯ 2.pdf	Rb7yYJWbPr7QeIRVV3HtzR8QOheYr2KEQYMcmSl Lq0Q=
Додаток	наказ про зміну гаранта.pdf	8J5H5IV5nUBcCn38g/7J61MUoa5kAltyK74DpG/rIg E=

Шляхом підписання цього звіту ми стверджуємо, що провели акредитаційну експертизу у повній відповідності із Положенням про акредитацію освітніх програм, за якими здійснюється підготовка здобувачів вищої освіти, та інших актів законодавства, а також здійснювали свої функції добросовісно, неупереджено і добросовісно.

Документ підписаний кваліфікованими електронними підписами.

Керівник експертної групи

Чик Денис Чабович

Члени експертної групи

Плетенецька Юлія Миколаївна

Ненько Юлія Петрівна

Варунця Анна Вадимівна